

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 156-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. május 3.

bb 1. szerkesztőségek figyelmébe!

-lm bs

1967. május 3.

rendelkezésre bocsátjuk gáspár sándor referátumát, amely a szakszervezetek 21. kongresszusán, szerdán hangzik el.
embargó: feloldásig!

x x x

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársnők és elvtársak!

kongresszusunk összehívását megelőzően - a szakszervezeti demokrácia követelményeinek megfelelően - minden üzemben, munkahelyen megtartottuk az alapszervi választásokat. a szervezett dolgozók demokratikusan megválasztották mindenhol a bizalmiakat, minelybizottságokat, szakszervezeti bizottságokat és a szakszervezeti tanácsokat. újjáválasztották az iparági szakszervezetek területi bizottságait és a szakszervezetek megyei tanácsait. a választások során mintegy három millió szakszervezeti tag keretében ötszázezer tisztségviselőt választott meg, több mint egymillió szervezett munkás mondott véleményt a szakszervezetek négy éves tevékenységéről.

a választásokra általában a szervezett dolgozók tömeges megjelenése, érdeklődése, aktivitása volt a jellemző. nagy mértékben megnőtt a tagság érdeklődése, felelősségérzete a közügyek iránt. legtöbb felszólaló természetesen a munkahelyük előtt álló feladatokról, az azzal kapcsolatos gondokról, a szakszervezeti munka javításáról beszélt.

/folyt.köv./

ME

bb 1. /a szerk. figy.... 1. folyt./- szb

a felszólalások kifejezték a tagság igényét az élet- és munkakörülmények, a szociális helyzet, az érdekvédelmi munka fejlesztésére, a szakszervezetek kulturális nevelő munkájának javítására, a munkabiztonság fejlesztésére és az üdültetési lehetőségek növelésére. a felszólalók nagyrésze beszélt a termeléssel, a munkaszervezéssel, a gazdaságirányítással kapcsolatos helyileg megoldandó tennivalókról is.

nagy felelősséggel foglalkoztak országos jelentőségű kérdésekkel, a társadalmunk fejlesztésében előttünk álló feladatokkal is. sokoldalúan elemezték a szakszervezetek tennivalóit, követelményeit és felelősségét e nagyjelentőségű kérdésekkel kapcsolatban.

a választások során megmutatkozott, hogy az elmúlt négy évben megnőtt a szakszervezetek szervezeti ereje, növekedett politikai tömegbefolyásuk. a vélemények alapján világos, hogy mit helyeselnek a szervezett munkások, de az is, hogy a szakszervezetek munkáját hol kell javítani, hatékonyabbá tenni, hogy még jobban ki tudjuk elégíteni a tagság, a társadalom igényeit. ehhez kell utmutatást adnia a XXI. kongresszusnak, és ezt követően a szakszervezetek kongresszusainak.

a választási tapasztalatok alapján is megállapítható, hogy a magyar szakszervezetek XX. kongresszusának határozatai realizálódtak abban a nagy társadalmi átalakulásban, amely hazánkban az elmúlt név év során végbement - mondotta Gáspár Sándor, majd a beszámolási időszak politikai, gazdasági eredményeit, a társadalom osztályszerkezetében végbement változásokat vázolta. ezután így folytatta:

a szakszervezetek, mint a hatalmon levő munkásosztály osztályszervezetei munkájukat mindenkor a munkáshatalom sorsáért, nagy célkitűzéseinek megoldásáért érzett felelősségtől mélyen áthatva végezték. a szocialista forradalom történelmi jelentőségű vívmányainak megvalósítása során gazdagodott a szakszervezetek egész tevékenysége, sokoldalubbá vált, erősödött szocialista jellegük. /folyt.köv./

-2-

Kle

bb 1. /a szerk. figy.... 2. folyt./- szb

nagy társadalmi és osztálycéljaink megvalósítása érdekében kifejtett tevékenységünknek megfelelően, segítettük a bérből- és fizetésből élő dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását, kulturális és műveltségi színvonalának emelését, a szocialista eszmék terjesztését és eleget tettünk azoknak a kötelezettségeknek is, amelyek a proletárinternacionálizmusból fakadóan reánk hárulnak.

a szakszervezetek munkájának megítéléséhez az is hozzátartozik: lehetőségeinket, szervezeti erőnket, politikai tömegbefolyásunkat nem tudtuk mindig kellő mértékben felhasználni. érdekvédelmi tevékenységünk, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításával kapcsolatos erőfeszítéseink nem mindig feleltek meg a követelményeknek, a tagság igényeinek és ez éreztette hatását a szakszervezeti munka egészében. ezt felismertük. most arra kell törekedni, hogy az e felismerésből fakadó követelményeket mindennapi tevékenységünkben realizáljuk. ehhez nagy segítséget nyújt, hogy a magyar szocialista munkáspárt IX. kongresszusa a közelmúltban részletesen elemezte egész társadalmunk helyzetét, meghatározta a feladatokat.

a magyar szocialista munkáspárt IX. kongresszusának programját a szakszervezetek, a szervezett dolgozók, amint a választások mutatták, magukévá teszik és végrehajtását - minden lehetőségüket széleskörűen felhasználva - maximálisan elősegítik.

a továbbiakban a harmadik ötéves terv főbb céljait, előirányzatait ismertette, majd hangoztatta:

a feladat most az, hogy magasabb színvonalú és következetes munkával fejlesszük a szocializmus útján haladó társadalmi rendünket. gyarapítsuk gazdasági javait, erősítsük a társadalom tagjainak tudatos cselekvését. még hatékonyabban segítsük és karoljuk fel, támogassuk azt, ami a társadalom, az egyén javára van; támogassuk a szépet, a jót, az igazat. Lépünk fel még határozottabban minden ellen, amit a régít, a rosszat konzerválja, ami visszahuz.

/folyt.köv./

-3-

Kle

bb 1. /a szerk. figy... 3. foltyt./- szb

a szocializmus teljes felépítése bonyolult, sokrétű folyamat. árnyaltabb és tudatosabb munkát igényel mindenkitől. ma az osztályharcban szocialista rendszerünk tökéletesítése, a feladatok jobb és eredményesebb elvégzése a legigazibb hazafias és forradalmi cselekedet.

a referátum ezután behatóan elemezte a következő kérdéseket:

1./ a szakszervezetek feladatai a gazdaságirányítási rendszer reformjának megvalósításában.

2./ a szakszervezetek feladatai az életszínvonal, az élet- és munkakörülmények javításában, az érdekvédelmi tevékenység fejlesztésében.

3./ a szakszervezetek megnövekedett szerepe, felelőssége társadalmi fejlődésünk jelenlegi szakaszában.

1.

a szakszervezetek feladatai a gazdaságirányítási rendszer reformjának megvalósításában.

a szakszervezetek részt vettek a gazdaságirányítási rendszer reformjának kidolgozásában és annak céljával egyetértettek. a reform alapelvei széles körben ismertté váltak és a dolgozók között növekvő egyetértést váltottak ki. mivel azonban a részletek kidolgozása még folyamatban van, nem mindenki számára világos minden összefüggés. ezért helyenként még vannak félreértések a reform célját, lényegét illetően. ez érthető. ez minden új megjelenésének természetes velejárója. a referátum a továbbiakban a szakszervezetek szemszögéből - áttekintést adott a reform céljairól, legfőbb vonásairól, utalt arra, hogy a reform: eszköz szocialista rendszerünk gazdasági erejének növelésére, az élet- és munkakörülmények javítására.

gáspár sándor rámutatott:

/folty.köv./

-4-

bb 1. /a szerk. figy... 4. foltyt./- szb

- a gazdasági reform a dolgozók számára közvetlenül azt is jelenti, hogy nagyobb beleszólási jogot kapnak az üzem életének egészébe, élet- és munkakörülményeik alakításába. megnövekednek tehát az üzemi demokrácia érvényesülésének lehetőségei, ami tovább növeli a szakszervezetek felelősségét és feladatait. a dolgozó tudása, tapasztalata hatékonyabban érvényesülhet a feladatok kialakításában, megvalósításában és ellenőrzésében.

gáspár sándor vitába szállt azzal a helytelen szemlélettel, amely szerint ellentmondás van az egyszemélyi felelős vezetés és az üzemi demokrácia erősítése között.

- a gazdasági vezetők megnövekedett döntési jogköre valóban új helyzetet teremt. minden részletre kiterjedő központi utasítások alapján vállalatot vezetni más volt, mint a jövőben lesz, amikor a vállalat saját maga alakítja ki feladatait, készíti el terveit és szervezi meg a helyi lehetőségek sokoldalú felhasználásával a végrehajtást. a megnövekedett önállóság fokozza mind a gazdasági vezető, mind a kollektíva felelősségét.

- a gazdasági vezetőknek meg kell érteniük, hogy a vállalat tevékenysége nem lehet eredményes, ha nem támaszkodnak a dolgozókra. a különböző fejlesztési módok eltérő kockázatok, és különböznek a várható jövedelmet illetően is. hogy melyiket kívánja a vállalat alkalmazni, azt a jövőben a kollektívával együttesen meg kell vitatni, mert a döntés előnyét vagy hátrányát a dolgozók összessége viseli.

a reform ugyanakkor lehetővé és egyben szükségessé teszi, hogy a dolgozók a jövőben nagyobb áttekintést kapjanak a vállalat tevékenységéről, és az üzemi demokrácia révén részt vegyenek a gazdasági vezetésben. hangsúlyozni kell: a dolgozók megnövekedett felelőssége azt is jelenti, hogy igényelniük kell ezt a részvételt és élniük kell az üzemi demokrácia nyújtotta lehetőségekkel. /folty.köv./

-5-

bb 1. / a szerk. figy. ...5. folyt./-Lm

aktiv közreműködésükre a vállalati tevékenység minden vonatkozásában szükség van.

a gazdasági vezető akkor jár el helyesen, ha döntés előtt kikéri a dolgozók véleményét. ez az üzemi demokrácia követelménye és a vezető biztonságát is növeli. amilyen mértékben a dolgozók megismerik a feladatokat és kikérik a véleményüket, olyan mértékben érzik felelősséget megvalósításukért. az egyszemélyi felelős vezetés, az üzemi demokrácia növelése tehát kiegészíti, feltételezi egymást.

nem a felelősség megosztásáról vagy összekeveréséről van tehát szó. ellenkezőleg, világos elhatárolásról. a gazdasági vezető és a kollektíva felelőssége közé természetesen nem lehet egyenlőségjelet tenni, mert a gazdasági vezető felelőssége eleve már abban is megnyilvánul, hogy a dolgozók aktivitása, felelősségérzete mennyire bontakozik ki a vállalaton belül. a vezető - beosztásánál fogva - nagyobb lehetőséggel rendelkezik ahhoz, hogy befolyást gyakoroljon a vállalat tevékenységére, tőle függ, hogy milyen mértékben használja ki a lehetőségeket.

a dolgozók aktivitásának kibontakoztatásában változatlanul nagy jelentősége van a szocialista munkaversenynek. a vállalati önállóság növekedése, a dolgozók bevonása az ügyek intézésébe minőségileg új helyzetet teremt a szocialista munkaversenyben. a vállalati önállóságnak érvényesülnie kell a verseny irányításában, céljainak megjelölésében, értékelésében is. az a tény, hogy a vállalati és közvetlen munkahelyi célok minden dolgozó számára világos feladatot jelölnek meg, megnöveli a gazdálkodás hatását. ehhez közvetlenül és szorosan kapcsolódik a kollektíva és az egyén anyagi érdekelttsége is. a tudati és érdekelttségi tényezők így egyidőben hatnak serkentőleg minden dolgozóra. ezért többet kezdeményeznek, nagyobb ambícióval dolgoznak, hogy a maguk által vállalt tennivalókat minőségben, mennyiségben és a leggazdaságosabban határidőre teljesítsék. a verseny így közvetlenül, központi előírások korlátai nélkül szolgálja az eredményes vállalati tevékenységet. ha a kollektívák és az egyén jutalmazása, erkölcsi megbecsülése a végzett munka mennyiségével és minőségével, a megoldott feladatok nagyságával, az elért eredménnyel áll arányban, méginkább egybeesik majd a „jó munkás,” és a „jólkereső munkás,” fogalma.

/folyt.köv./

-6-

106

bb 1. /a szerk. figy. ...6. folyt./-Lm

míndez a dolgozók társadalmi aktivitásának növekedéséhez is vezet. a közügyek intézésében való részvétel, a társadalmi aktivitás legjobb példáit a szocialista brigádmozgalom adja. ezért a szocialista brigádverseny továbbfejlesztése jelenleg a szocialista tudatformálásnak, a kollektív erőfeszítés kibontakoztatásának és a szocialista erkölcs kialakításának is alapvető feltétele.

a dolgozók szemléletének megváltoztatása a közgazdasági gondolkodás fejlesztését is igényli. annak megértését, hogy a jövedelmező gazdálkodás ma már nélkülözhetetlen. ezzel tömegméretekben segítjük annak megértését is, hogy az egyéni érdekek jobb kielégítése csak az össztársadalmi, népgazdasági érdekek érvényrejuttatásával lehetséges. egyre többen ismerik meg majd a termelés irányításának módszereit, vesznek részt a gazdasági döntésekben. így teljesebbé válik a lenini jelszó: a szakszervezetek a vezetés, a gazdálkodás iskolái.

a feform megvalósítása során erősíteni kell a tulajdonosi szemléletet, hogy minden dolgozó érezze személyes felelősségét: rajta is múlik nagy céljaink megvalósítása, és módja van közreműködni a vállalat jelenének és jövőjének formálásában, irányításában és a szakszervezetek révén is tulajdonképpen részese a vezetésnek. ez a tudat, valamint a személyes anyagi és erkölcsi érdek felismerése és érvényesítése ösztönzi a dolgozót aktívabb, céltudatosabb cselekvésre - mondta többek között gáspár sándor.

ii.

a szakszervezetek feladatai az életszínvonal, az élet-
és munkakörülmények javításában, az érdekvédelmi
tevékenység fejlesztésében

tisztelt kongresszus!

az életszínvonal alakulásának legdöntőbb eleme: a bérek, a jövedelmek. a következő években még határozottabban akarjuk érvényesíteni azt az elvet, hogy a bérek és pénzjövedelmek a munka társadalmi hasznosságától, az egyén teljesítményétől, a kollektíva eredményétől függjenek. ennek alapján a jövedelmek differenciáltabbak lesznek, ami törvényszerű is.

/folyt.köv./

- 7 -

106

bb 1. /a szerk. figy. ...7. folyt./-Lm

Ismeretes, hogy bérrendszerünk magán viseli eddigi fejlődésünk jeleit. a gazdaságfejlesztés extenzív módszere az élet-színvonal-politikára is hatott. terveinkben kitűzött reálbér-reáljövedelem-emelési céljainkat valóra váltottuk. bizonyos munkakategóriák keresete azonban éveken keresztül alig változott. a reáljövedelem emelkedésének nagyobb része származott a létszámnövekedésből és kisebb része a reálbérek fejlődéséből. nem volt elég lehetőség a bérek indokolt differenciálására. a korábban részletekre menő központi utasítások is évekig gátolták a vállalati bérpolitika hatékony alakítását. bár az utóbbi években valamennyire javult a helyzet, a következő időszak feladata lesz a keresetek további differenciálása, a helyi bérpolitikai módszerek finomítása.

a harmadik ötéves tervben a fogyasztásra szánt összeg felhasználásánál már nagyobb hangsúlyt kap a reálbér növelése, tehát a munka szerinti elosztás elvének jobb érvényesítése. a szakszervezetek országos tanácsának nagy gondot kell fordítania az iparági arányok helyes kialakítására. a szakszervezetek központi vetetőségeinek pedig a szakmán belüli arányokra.

bérrendszerünk fejlesztése nagyon bonyolult feladat. a vállalati hatáskör megnövekedése folytán az üzemi, gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek hatáskörébe kerül a helyi bérpolitika továbbfejlesztése. természetesen általános központi irányelvek alapján, mert bizonyos keretek, a szakmák és iparágak egymáshoz viszonyított arányainak alakítása, továbbra is szükségesek. az üzemeknek és vállalatoknak több lehetőségük lesz, hogy az ügyet jobban szolgáló, a dolgozó érdekeinek és igazságérzetének a mainál jobban megfelelő bérpolitikát valósítsanak meg.

az eddiginél nagyobb különbséget kell tenni a dolgozók között a bérekben és a jövedelemben, a jutalomban és az év végi nyereségrészesedésben. bár ez a dolgozók érdeke is, a gyakorlatban mégsem mindenki fogadja megértéssel. a gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek igényeljük a munka során is a dolgozók összességének segítségét. így kevesebb lesz a tévedés, ugyanakkor felül tudnak kerekedni az esetleges meg nem értésen.

/folyt.köv./

-8-

W

bb 1. /a szerk. figy. ...8. folyt./-Lm

Jól tudjuk, hogy az egyenlődsdi a bérezésben, a jutalmazásban kevesebb gondot és vitát okoz a vezetőknek, de előnytelen a vállalatoknak, ellentmond a dolgozók érdekeinek, ellenkezik igazságérzetükkel. az ilyen áron szerzett nyugalom csak lát-szólagos, felszínes és mélyebb konfliktusok forrása. a gazdasági vezetőkől és a szakszervezeti szervektől egyaránt hosszú, bonyolult és folyamatos munkát követel annak elérése, hogy mindenki érzékelje a bérekben és a jövedelemben a végzett munka szerinti, a felelősség mértéke szerinti differenciálódást.

az anyagi ösztönzés hatása sokirányú. jelentősen befolyásolja és alakítja a dolgozó magatartását és tudatát, sőt bizonyos értelemben meghatározza viszonyát társadalmunk egészéhez is. a munkások közötti csekély bérkülönbség nem fejezi ki a végzett munka, a szaktudás, a felelősség, a szorgalom közötti különbséget. ilyen bérpolitika nem mozgósít eléggé a feladatok végrehajtására. hiányzik az egyik legfontosabb mozgatóerő, amely a képességben, a felelősségben, a szorgalomban meglevő különbségeket anyagilag megfelelően elismeri.

számolni kell azzal, hogy a munka szerinti elosztás elvének fokozottabb érvényesítése folytán kisebb mértékben érvényesülnek a bérek alakításánál a szociális tényezők. a jövőben a szociális tényezőknek főleg a társadalmi és üzemi juttatásokban kell realizálódni. a munka szerinti elosztás elvének fokozottabb érvényesítése azt jelenti, hogy a bérekben jobban kifejezésre kell jutnia a szakképzettségnek, a szorgalomnak, a munkáértalmaknak, a nehéz fizikai munkának.

a vállalatok, a realizált nyereség náluk maradó részét felhasználhatják vállalatfejlesztésre, tartalékalap képzésre, a munkakörülmények javítására, szociális, kulturális célokra, a dolgozók személyi jövedelmének emelésére.

a vállalati önállóság növelésével a dolgozók személyi jövedelme attól függ, milyen az egyén teljesítménye, hogyan alakult a vállalat jövedelmezősége. a részesedési alap felhasználható bérekre, jutalmakra, prémiumokra, évvégi részesedésre. az 1968. január 1-én hatályba lépő gazdaságirányítási rendszer lehetővé teszi, hogy a gazdasági vezetők jövedelme eredményes gazdálkodás esetén nagyobb ütemben emelkedjék. ha azonban a vállalat nem jövedelmező, a vezetőknek még az alapbére is csökkeni fog. a munkásoknak és az alacsony beosztású alkalmazottaknak az elért teljesítmény után járó teljes munkabérét viszont - a vállalati munka eredményességétől függetlenül - szavatolni kell.

/folyt.köv./

-9-

W

bb 1. /a szerk. figy. ...9. folyt./-Lm

az elmondottak is érzékeltetik felelősségünket és munkánk sokoldalúságát, bonyolultságát az ösztönzőbb bérpolitika kialakításában. ezért úgy véljük indokolt, ha a kongresszus felhívja az újonnan megválasztandó szakszervezetek országos tanácsának és a szakszervezetek központi vezetőségeinek a figyelmét arra, hogy nagyon gondosan kísérjék figyelemmel - különösen 1968. január 1-e után - a vállalati önállóság következtében, a vállalati jövedelmezőség alakulása nyomán előállt helyzetet. legyenek figyelemmel a költségvetésből gazdálkodó szervek és intézmények dolgozóinak kereseti arányaira, illetve azok alakítására, fejlesztésére is.

bérpolitikánk fejlesztésének iránya is bizonyítja, hogy a gazdasági mechanizmus reformja a dolgozók érdekeit szolgálja. lehetővé teszi, hogy jobban érvényesüljön az összhang a társadalmi és az egyéni érdek között, javuljanak a társadalmi és az egyéni igények kielégítésének a feltételei is.

mint már említettem, a jövőben fokozatosan arra törek- szünk, hogy a munkabér jobban függjön a munka társadalmi hasznosságától, az egyéni teljesítménytől, a kollektiva eredményeitől. ez azt jelenti, hogy a nemzeti jövedelem fogyasztásra szánt részéből a jövőben többet fordítunk a bérekre. ennek következtében a bérek gyorsabban növekednek majd, mint a juttatások. ez így helyes, de nem jelenti azt, hogy a társadalmi és üzemi juttatásokra fordított összegek csökkenni fognak. sőt; a népgazdaság, a vállalatok helyzetének javításával, amint erre lehetőség van, a juttatásokat tovább kell fejleszteni.

a szakszervezetek egyetértenek azzal, hogy egyes juttatások helyi hatáskörbe kerüljenek. ezekkel a helyi gazdasági és szakszervezeti szerveknek - a dolgozók bevonásával - nagy gond- dal és felelősséggel kell foglalkozniuk. figyelembe kell venni, hogy az üzemi juttatások számos területen a munka feltételét biztosítják, fenntartásuk és fejlesztésük szorosan összefügg bizonyos dolgozó rétegek - pl. a bejáró dolgozók, a szálláson lakók, albérletben lakók, egyedülálló fiatalok - egészségügyi és szociális érdekeivel.

/folyt.köv./

- 10 -

bb 1. /a szerk. figy. ...10. folyt./-Lm

a helyi hatáskörökbe kerülő juttatások egy része, mint pl. a munkaruha, munkásszállás, munkásszállítás a vállalati termelési költségeket terheli, mert e juttatásokat - egyebek közt - munkaerőgazdálkodási okok indokoltá teszik. a gyermek- intézmények fenntartásának költségeit - amelyeket az 1967 évi norma szerint kapnak a vállalatok - más célokra felhasználni nem lehet. az üzemeltetetés fenntartásáról, fejlesztéséről a vállalat dönt, a dolgozók véleményének figyelembe vételével. az üzemi étkeztetésre biztosított összeget egyéb szociális célok- ra is fel lehet használni, mégis azt tanácsoljuk, hogy tovább- ra is tartsák fenn és a vállalat eredményességétől függően, ha mód van rá, fejlesszék tovább az üzemi étkeztetést.

összefoglalva: a szakszervezeteknek az a véleményük, hogy az üzemi hatáskörbe kerülő juttatásokat a jelenlegi szinten kell tartani a következő időszakban is, és ha mód van rá, fej- leszteni kell.

a szolgáltatásokról szólva gáspár sándor rámutatott: az ipari szolgáltatásoknak az a része, amely a lakosság olyan igényeit elégíti ki, mint a karbantartás, javítás, mosás, vegy- tisztítás, nem fejlődik kielégítően, mert az illetékes állami szervek eddig kevés figyelmet és anyagi erőt fordítottak rá. a vállalatok felszerelés, anyagellátás, műszaki káderek tekin- tetében elhanyagoltak. mindez természetesen befolyásolja a szol- gáltatások színvonalát és sok bosszúságot okoz a dolgozóknak. különösen nehéz helyzetben vannak az állami és tanácsi szolgál- tató vállalatok. ebben szerepet játszott az is, hogy megoldat- lan a szolgáltatások felső szintű koordinálása, és a szolgálta- tások iránti igények és lehetőségek sokoldalú felmérése.

javaslatot készülünk tenni a kormánynak, hogy az illeté- kes állami szervek dolgozzanak ki megfelelő intézkedéseket e szolgáltatások fejlesztésére, következetesebben ellenőrizzék a szolgáltatási árak betartását és lépjenek fel az árakat túllépő kispárosokkal, szövetkezetekkel szemben.

a szakszervezetek véleménye szerint az állami szervek- nek gondoskodniuk kell arról, hogy - különösen egyes ipari szol- gáltatási árak kialakítása során - messzemenően vegyék figyelem- be a szociális, egészségügyi és politikai megfontolásokat. azt, hogy a jelenlegi szolgáltatási árak - bár gyakran önköltség alatt vannak, mégis - elég magasak és a dolgozók bizonyos réte- ge előtt elzárják egyes szolgáltatások igénybevételét. ha az állami szervek fokozottabban gondoskodnak e területen a műszaki fejlesztésről, az önköltség csökkentéséről, az a szolgáltatási árak csökkentését fogja eredményezni.

/folyt.köv./

- 11 -

bb 1. /a szerk. figy. ...11. folyt./-lm

kedves elvtársak!

az árszínvonal alakulása - mint a reáljövedelem és a reálbér egyik tényezője - jelentős befolyást gyakorol az életszínvonalra. az árak ellenőrzésében való részvétel ezért fontos érdekvédelmi feladat. köztudott, hogy jelenlegi árrendszerünk nem mindenütt tükrözi a termékek előállításának társadalmi költségeit. az árrendszer nem ösztönöz eléggé a fogyasztási szerkezet korszerűsítésére, nem gyakorol kedvező hatást a termelésre.

a szakszervezetek ezért egyetértenek azzal, hogy a gazdaságirányítás új rendszerében a termelői, a fogyasztói és a szolgáltatási árakat fokozatosan az értékükhöz kell közelíteni. nyilvánvaló, hogy ez hosszabb idő kérdése, mert a helyes arányokat az életszínvonal rendszeres emelésével párhuzamosan kell kialakítani. a szakszervezeteknek is feladata, hogy állandóan figyelemmel kísérjék az árszínvonal alakulását, elősegítsék, hogy az ármódosítások összhangban legyenek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek rendszeres javítására vonatkozó politikai célkitűzésekkel.

az árak módosításakor következetesen kell érvényesíteni azt az elvet, hogy az esetleges hatósági áremelést olyan áruk árának a leszállításával kell ellensúlyozni, amelyeket az áremelés által érintett rétegek fogyasztanak. a fogyasztói árak egy részének szabadabbá tételét is ezeknek az elveknek megfelelően, fokozatosan kell bevezetni.

a piac, a kereslet és kínálat hullámzása, a szabadpiaci árak és némely, nem alapvető fogyasztási cikk árának mozgását eredményezheti. rendszerünkben minden eszköz rendelkezésre áll, hogy ezt szabályozzuk. a szakszervezeteknek is feladatuk öröközni afölött, hogy az árpolitika ne akadályozza, hanem elősegítse a dolgozók életszínvonalának megalapozott rendszeres emelésére vonatkozó alapvető céljaink elérését. a harmadik ötéves tervben kitűzött életszínvonal emelési programot teljesíteni kell.

/folyt.köv./

-12-

Me

bb 1. /a szerk. figy... 12. folyt./- szb

mivel az új gazdasági mechanizmusban az ármegállapítás különböző szinteken történik, az állami szerveknek biztosítaniuk kell az áralkulációs tevékenység szabályozását és betartásának szigorú ellenőrzését.

a gazdaságirányítás új rendszerének egyik lényeges eleme az adminisztratív módszerek csökkentése. ebből azonban korántsem következik, hogy nem vesszük igénybe a felelősségvonnás különféle eszközeit, akkor ha a dolgozók, a fogyasztók érdekeinek védelméről van szó.

tisztelt kongresszus!

a IX. pártkongresszus felkérte a szakszervezeteket és a kormányt, hogy dolgozzák ki a munkaidő-csökkentésre a részletes elképzeléseket. a szakszervezetek örömmel teljesítik ezt a feladatot, a tárgyalások már előrehaladtak. a kialakult elképzelések a következők:

a bérből és fizetésből élő dolgozók munkaidejét fokozatosan heti 48 órától 44 órára kell csökkenteni. először - 1970 végéig - az iparban dolgozók munkaidejének csökkentését kell végrehajtani. a rövidebb munkaidőt a vállalatok belső tartalékainak felhasználásával, önerőből, változatlan keresetek mellett, termeléslesés, önköltségnövekedés nélkül kell bevezetni.

a munkaidő-csökkentés a bérből és fizetésből élő dolgozókat érinti. mivel lehetőségeink korlátozottak, nem tudjuk azt egyszerre a népgazdaság valamennyi ágában végrehajtani. első lépésként az ipari dolgozókra kerül sor és ez így igazságos, és ésszerű. ezt a lépést indokolják a munkaerőellátási gondok és az, hogy ezzel is vonzóbbá kell tenni az ipari munkahelyeket. ezzel a sorrenddel ösztönözni is kívánunk minden más dolgozó réteget arra, hogy minél gyorsabban megvalósuljanak a munkaidőcsökkentés feltételei az iparban és ezután sor kerülhessen rá más munkaterületeken is. különösen ott indokolt az iparral egyidőben végrehajtani a munkaidő csökkentését, ahol az eddigi feszültség még tovább fokozódna.

/folyt.köv./

-13-

Me

bb 1. /a szerk. figy.. 13. folyt./- szb

jelenleg egyes területeken - pl. a közlekedésben - a munkaidő meghaladja a havi 210 órát. itt is törekedni kell a jelenleginél rövidebb munkaidő bevezetésére. jól tudjuk, hogy ez nem lesz könnyű, mert különösen a közlekedési vállalatoknál a munkaszervezés jelenlegi rendszere is befolyásolja ezt. de a gazdasági vezetésnek és a szakszervezeteknek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a munkaidőt e területeken is csökkentsék. az egészségre ártalmas munkakörökben pedig be kell fejezni a munkaidő csökkentését.

tovább rövidítjük a munkaidőt azokban az iparágakban is, ahol az már jelenlegi is kevesebb 48 óránál. ilyen pl. a textilipar. azt hiszem, ha figyelembe vesszük a munkaintenzitást, a munkakörülményeket és azt a legjelentősebb érvet, hogy itt túlnyomó többségében nők dolgoznak három műszakban, ~~ennek~~ nem vitatja annak jogosságát, hogy a munkaidő legalább olyan mértékben csökkenjen, mint az ipar egyéb területein.

a munkaidő-csökkentés módjáról -, hogy a heti vagy a napi munkaidőt szállítsák-e le, - a helyi gazdasági és szakszervezeti szervek, a dolgozók véleményét figyelembe véve döntsenek. a dolgozók számára hasznosabb a heti munkaidő csökkentése. a napi munkaidő rövidítése csak ott helyes, ahol azt a dolgozók egészségének védelme, a gyártás technológiája indokolja. hangsúlyozni kell; e nagy jelentőségű intézkedés gyakorlatilag csak akkor fogja éreztetni a hatását, ha a munka jobb megszervezésével együtt lényegesen csökken a túlórák száma.

a munkaidő-csökkentés helyes végrehajtásáért a minisztériumok felelősek, de a szakszervezetek is fogjanak hozzá a munkaidő-csökkentésre vonatkozó javaslatok előkészítéséhez. vizsgálják meg a gazdasági vezetéssel együtt, milyen tartalékok állnak rendelkezésre a kieső munkaidőalap fedezésére. nagy gondot mérlegeljék a belső tartalékokat, a munkaerőhelyzetet, az egészségi ártalmakat. a szakszervezeti tanácsok, a szakszervezeti bizottságok mozgósítsák a dolgozókat is a tartalékok feltárására, segítsék a műszaki fejlesztést, az újítások és találmányok bevezetését.

/folyt.köv./

- 14 -

bb 1. /a szerk. figy... 14. folyt./- szb

a rövidebb munkaidő bevezetésével egyidőben - ahol szükséges - meg kell változtatni az egészségügyi intézmények, orvosi rendelők, napközi otthonok és bölcsődék nyitvatartási idejét. a kereskedelmi vállalatok és a közlekedés munkarendjét is úgy kell módosítani, hogy alkalmazkodják a megváltozott igényekhez.

kedves elvtársak!

Legjelentősebb szocialista vívmányaink egyike a munkanélküliség megszüntetése. ennek belpolitikai és nemzetközi hatása egyaránt jelentős. a szakszervezetek ezért szükségesnek tartják, hogy a kormány a népgazdaság fejlesztésének ütemét és irányát oly módon határozza meg, hogy továbbra is biztosítva legyen a teljes foglalkoztatottság. indokoltnak látszik, hogy kormány szinten jobban összehangolják a népgazdaság területi fejlesztését, a munkaerőképzést, a lakástelepítést, a helyi és városkörnyéki közlekedés fejlesztését.

a foglalkoztatás jelenlegi szknvonalát fenn kell tartani, de a jövőben ez csak a vállalatok közötti és iparágak közötti munkaerő átcsoportosítás mellett lehetséges, mert bár hazánkban általános foglalkoztatási nehézségek nincsenek, de vállalati szinten helyenként jelentkeznek átmeneti gondok. bizonyos vállalatok a kelletnél több munkaerőt alkalmaznak, mint amennyit a gazdaságos termelés indokol. más vállalatoknál pedig munkaerőhiány van. a szakszervezetek is úgy ítélik meg, hogy ezen a helyzeten változtatni kell. amelyik üzemben, vagy iparágban ugyanis munkaerő gondokkal küzdenek, ott bizonyos társadalmi igényeket nem tudunk kielégíteni. ugyanakkor ezeken a területeken a dolgozókat megengedhetetlenül sokat túlóráztatják. ahol pedig munkaerőfelesleg van, ott romlik a gazdasági eredmény és káros erkölcsi jelenségek is keletkeznek.

a jelenlegi helyzet tehát sok rendellenesség forrása. ezen változtatni kell, ezzel mi is egyetértünk. helyeseljük a vállalatok, az iparágak közötti munkaerő-átcsoportosítást.

/folyt.köv./

-15-

MLV

bb 1. /a szerk. figyl... 15. folyt./- szb

a szakszervezeti alapszervezetek minden vállalatnál követeljék meg, hogy a vállalati gazdasági szervek nagy gonddal vizsgálják meg, hogyan foglalkoztathatják dolgozóikat gazdaságos termeléssel. ha ez nem oldható meg, képezzék át, csoportosítsák át őket gyáron belül, és ha más megoldást nem találnak, helyezték át őket más gyárba. fontos feladatunknak tartjuk ezt, mert helyenként a jobb munkaerőgazdálkodás lényegét hajlamosak csupán abban keresni, hogy a vállalati többletlétszámot leépítsék és kevésbé kutatják a meglévő létszám gazdaságos foglalkoztatási lehetőségeit. pedig ilyen lehetőségek sok vállalatnál vannak és lesznek.

a mezőgazdaság szocialista átalakításának befejezésével falun is jobbák lettek az élet- és munkakörülmények. a kormány idevonatkozó intézkedései kedvezően hatottak. a faluról azonban még tart - főleg a férfi munkaerő - városokba áramlása. ez növeli a nehézségeket a városban, de falun is, ahol nagymértékű a férfi munkaerőhiány. szükségesnek tartjuk, hogy az illetékes állami szervek nagyobb figyelmet fordítsanak a munkaerő városba áramlásának megakadályozására.

elismerjük a vállalatvezetők jogát arra, hogy kiválasszák a vállalatuk számára legmegfelelőbb dolgozókat, de a dolgozóknak is megvan az a joguk, hogy megtalálják a képzettségüknek és képességüknek legjobban megfelelő munkahelyet. ez az egyénnek és a társadalomnak egyaránt érdeke.

a szakszervezetek a foglalkoztatottság növelése és a jövedelem emelése végett - a törvények szigorú betartásával - helyeslik a bedolgozó rendszer kiszélesítését.

a szakszervezetek javasolják: a kormány kötelezze a minisztériumokat, tanácsokat, hogy dolgozzák ki a racionális foglalkoztatásra való áttérés tervét. az ötéves terv lehetőséget ad a felszabaduló munkaerő hasznos foglalkoztatására, elhelyezésére.

javasoljuk azt is, hogy amennyiben valamely vállalat, intézmény, gazdasági egység olyan mértékű létszámcsökkentést kíván végrehajtani, amely az adott területen a foglalkoztatási viszonyokat erősen érinti, akkor ehhez a szakszervezet engedélye, vagy egyetértése legyen szükséges. szükségesnek tartjuk, hogy a helyi foglalkoztatási helyzetet, a megoldás lehetőségeinek a felkutatása, elősegítése céljából az üzemekben a dolgozókkal vitassák meg.

/folyt.köv./

- 16 -

KK

bb 1. /a szerk. figy... 16. folyt./- szb

a munkaerőátcsoportosítást a racionális gazdálkodás és foglalkoztatás követeli meg, a termelékenység emelését szolgálja, ezért a dolgozóknak is általános érdeke. azoknak, akiket ez személyesen érint, természetesen gondot és kellemetlenséget jelent. ezt helyileg a gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek emberséges módon enyhítik. az átcsoportosításoknak van azonban más oldaluk is. az, hogy nem kedveznek azoknak, akik a munkahelyet nem becsülték, pihenőhelyül használták. növekedni fog a munkahely becsülete, erősödni fog a törzsgárda. jobban fog érvényesülni a munka nevelő, embert formáló hatása. a kollektívák fokozottan segítik majd a különböző jellembeli és tudásbeli hiányosságokkal küzdőket.

kedves elvtársak!

ismeretes, hogy egyre több lakás épül hazánkban. számtalan új lakótelep, városrész, sőt új város teszi kényelmesebbé, szebbé dolgozóink életét. a lakáshelyzet azonban a fejlődés ellenére változatlanul nagyon nehéz. a gyorsabb javulást akadályozza néhány olyan körülmény, amelyekre a következő években még nagyobb figyelmet kell fordítani, mert a jelenlegi helyzet nem felel meg minden vonatkozásban elképzeléseinknek.

szükségesnek tartjuk, hogy a kormány a lakásépítési program megvalósítása érdekében az eddiginél nagyobb erőfeszítést tegyen, mert a távlati lakásépítési program teljesítésében némi elmaradás mutatkozik. bár évről-évre nagyobb összeget fordítunk lakásépítésre, mégis a nemzeti jövedelemnek erre a célra - különösen az állami lakásokra - fordított része nem növekszik úgy, ahogy ez szükséges lenne.

nagyobb erőfeszítéseket kell tenni a korszerű technika általános alkalmazására, a rendelkezésre álló kapacitás teljes kihasználására. a lakásépítéshez szükséges anyagok és felszerelési tárgyak gyártásának gyorsítására átfogó intézkedések szükségesek. ez a lakások építési önköltségének csökkentését fogja eredményezni. ily módon újabb tartalékok tárulnak fel a lakások építésére.

szóvá kell tenni, hogy bár az újonnan épült lakások száma állandóan emelkedik, mégis általában a munkásoknak, de különösen azoknak az ipari munkásoknak és alkalmazottaknak az igényét, akiknél az egy családtagra jutó jövedelem a legalacsonyabb, még az épülő lakások arányában sem tudjuk kielégíteni. ennek különböző akadályai vannak, amelyekre az illetékes állami szerveknek fel kell figyelniük.

/folyt.köv./

- 17 -

KK

bb 1. /a szerk. figy... 17. folyt./- szb

ezek a következők:

- ma sokféle lakás épül. van állami lakás, öröklakás, szövetkezeti és társasház. ez a széles skála jó, ezt fenn kell tartani. de figyelembe kell venni, hogy a mai kereseti viszonyok mellett öröklakás, társasház, sőt szövetkezeti lakás a munkások és alkalmazottak egyrésze számára a terhek miatt hozzáférhetetlen.

- tapasztalataink szerint az ujonnan felépült állami lakásokat nem mindig azok kapják, akiket szociális, egészségügyi helyzetük miatt az leginkább megillet. ez ismét a munkásokat és az alacsony keresetű alkalmazottakat sújtja, még a tipikusan munkáslakta területeken is. a lakáselosztás a tanácsok feladata - ez helyes - nekik kell tehát határozott intézkedéseket tenniük a lakáselosztás igazságosabbá tételére.

- hazánkban az elmúlt 20 év folyamán a lakbérek különbözőképpen alakultak. vannak igen alacsony lakbérek, de az ujonnan felépített lakások bérei nem tartoznak ezek közé. ezeknek a bére, pontosabban a fenntartási költsége ma már elérte azt a szintet, hogy a mai kereseti viszonyok között azt tovább emelni nem helyes. sőt, már most is mutatkoznak olyan jelek, hogy egyes alacsonykeresetűek nem tudják megtartani a számukra kiutalt ujonnan épült lakást.

- szükségesnek tartjuk, hogy a szövetkezeti lakásoknál a kiinduló hozzájárulás mértékét és a kölcsön nyújtásának módját még inkább tegyék függővé az egy családtagra jutó jövedelem nagyságától.

megítélésünk szerint a következő ötéves tervben felül kell vizsgálni egész lakásépítési konstrukciónkat, hogy az igények kielégítését jobban tudjuk szolgálni. a 15 éves lakásépítési terv teljesítéséhez az állami ráfordításokon túl, az üzemi források, a társas- és egyéni építkezések fokozottabb igénybevétele szükséges.

/folyt.köv/

-18-

W

bb 1. /a szerk. figy. ...18. folyt./-Lm

tisztelt kongresszus!

figyelembe véve, hogy nagy erőfeszítések történtek a gazdaságirányítás új rendszere bevezetésének eredményeként az életszínvonal növelésére, arra, hogy újabb tartalékok táruljanak fel - szükségesnek tartjuk, hogy a távlati gazdaságfejlesztés részeként, a kormány életszínvonal-politikájának hosszabb időre szóló kidolgozását, e tervnek tartalmaznia kellene elsősorban a lakáskérdés megoldását, figyelembe véve a 15 éves lakásépítési tervet; a sokgyermekes családok életkörülményeinek javítását, az egészségügy színvonalának növelését, a nyugdíjrendszer továbbfejlesztését; az idős dolgozók általános szociális helyzetének további javítását, valamint a foglalkoztatottság, a bér- és árpolitika továbbfejlesztését.

tisztelt elvtársak!

nem feledkezhetünk meg a dolgozók bizonyos rétegei szociális helyzetének további javításáról sem. jól tudjuk, hogy vannak, akiknek élete hazánkban ma még nem könnyű. kik ezek? nagycsaládosok, ahol a gyermekek még nem keresnek, a családfenntartó szakképzetlen; öregek, akiknek a nyugdíja alacsony és gyermekeik nem tudják, vagy nem akarják őket segíteni; egyedülálló, akiknek több eltartottról kell gondoskodni. ide kell sorolni azokat a dolgozó nőket, anyákat, akik nehezebb körülmények között dolgoznak, élnek. mindezeknek a sorsát, támogatását különös figyelemmel kell kísénnünk.

egész társadalmunkan kötelezettséggel vannak az öregekkel, a csökkent munkaképességűekkel, a nagycsaládosokkal szemben. eddig is sokat tettünk érdekükben. de számos további intézkedés szükséges, amelyet gazdasági erőnk növekedésével arányosan meg is kell tennünk.

hazánkban az átlagkereset valamivel 1 800.- ft. felett van. az 1959 után, hosszú szolgálati idő alapján megállapított nyugdíjak átlaga meghaladja az 1 100.- ft.-ot. akik ismerik a kapitalista országokban a nyugdíjak és fizetések közötti különbséget, azok jól tudják, hogy ez az 1 100.- ft.-os színvonal a fizetések átlagához képest kielégítő. emiatt nem kell szégyenkezniük. ugyanakkor azt is meg kell mondani, hogy a régebben, vagy a rövidebb munkaviszony alapján megállapított nyugdíjak átlaga ennél lényegesen alacsonyabb

/folyt.köv./

-19-

W

bb 1. /a szerk. figy. ...19. folyt./-Lm

ez tehát azt jelenti, hogy vannak még megoldásra váró nyugdíjkérdések. tovább kell csökkenteni a régebben és az újonnan megállapított nyugdíjak közötti különbségeket. az árváltozásoknál a nyugdíjak szintjét a régebbi vásárlóértéken kell tartani.

a nyugdíjrendszer alapvetően jó. de vannak bizonyos kööttségei, amelyeket fel kell majd oldani. különösen az ötéves megszakítás eltörlése a volt gazdasági cselédekénél, akik 1945-ben földet kaptak, vagy azoknál az anyáknál, akik kisgyermekük nevelése miatt szakították meg a munkaviszonyukat.

társadalmunk sokoldaluan gondoskodik a csökkent munkaképességükről, de az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani foglalkoztatásukra. egészségi állapotuknak, képességüknek és képzettségüknek megfelelő munkát kell számukra biztosítani. a tanácsoknak fel kell kutatniok annak a lehetőségét, hogy speciális üzemekben, intézményekben foglalkoztassák őket. másrészt azonban a vállalatoknak és intézményeknek is gondoskodniuk kell rokkanttá vált dolgozóikról. a vonatkozó rendeleteknek megfelelően - a megjelölt munkakörökben külön műhelyekben, vagy műhelyrészben - biztosítsák saját csökkent munkaképességű dolgozóik foglalkoztatását.

szükség van az államilag szervezett és irányított rehabilitációs tevékenység egységes rendszerének kiépítésére. az a munkás, aki megrokkant és egy bizonyos szakmában nem tud teljes értékű munkát végezni, átképezve más szakmában teljes értékű munkaerő lehet. nagy figyelmet igényel a szakszervezetek részéről, hogy ez a gondoskodás a vállalatok gazdaságossági törekvései mellett ne szorulhasson háttérbe.

a gondoskodás a csökkent munkaképességükről, nemcsak az állam feladata. a dolgozók ne nézzék közömbösen, ha a csökkent munkaképességükkel nem törődnek, nem adnak nekik megfelelő munkabeosztást. számukra elég anyagi és lelki gondot, megrázkódást okoz önmagában már az is, hogy nem teljes értékű munkaerők. nem szabad ezeket a gondokat azzal növelni, hogy mellőzik, félreállítják őket.

/folyt.köv./

Me

-20-

bb 1. /a szerk. figy. ...20. folyt./-Lm

állandóan figyelemmel kísérjük a nagycsaládosok helyzetét. úgy véljük, hogy a róluk való megkülönböztetett gondoskodásnak elsősorban a családi pótlékban kell kifejeződnie. segíteni kell a nagycsaládosokat lakáskörülményeik rendezésében, gyermekeik tanulásában és más egyéb módon.

a dolgozó nők iránti társadalmi gondoskodás legfényesebb bizonyítéka a közelmúltban bevezetett gyermekgondozási segély. mindenki tudja, hogy ez milyen nagy terhet vett le az anyák válláról és milyen nagyszerű lehetőséget biztosít a gyermekekkel való foglalkozáshoz, a gyermekek neveléséhez. az életben adódnak olyan esetek, amikor egyesek átmenetileg rövidebb, vagy hosszabb időre teljesen ellátatlanul maradnak, nem kapnak bért, táppénzt, nyugdíjat, vagy rokkantsági járadékot. vagy azért, mert ezek még nincsenek megállapítva, és folyósítva, vagy valamilyen ok miatt az illetők nem jogosultak és nincs aki eltartsa őket. ennek rendezése állami feladat, javasuljuk a kormány intézkedését, hogy az illetékes szervek megfelelő megoldást találjanak, mert szocialista rendszerünk lényegéből fakad, az önhibájukon kívül ellátatlannak megsegítése.

a készülő új munka törvénykönyvről szövege után a referátum, s aláírta: az új munka törvénykönyve alkotó részeként ki kell dolgozni a kollektív szerződések rendszerét. ez lehetővé teszi, hogy a dolgozók közvetlenül és közvetve a szakszervezetek útján is résztvegyenek az élet- és munkakörülményeiket érintő jogszabályok alkotásában. biztosítja számukra azt a jogot, hogy a vállalat működése felett társadalmi ellenőrzést gyakoroljanak.

a szakszervezeteket a dolgozók élet- és munkakörülményeit érintő kérdésekben ellenőrzési, véleményezési, egyetértési, önálló szabályozási és vétőjog illeti meg. a jövőben a szakszervezeti szervek véleményét is ki kell kérni az üzemi gazdasági vezetők megítélésénél, megerősítésénél, vagy leváltásánál.

a vállalati szinten döntési jog illeti meg a szakszervezetet a dolgozók szociális, egészségügyi és kulturális ellátását érintő kérdésekben. e döntésekben előzőleg ki kell kérni a gazdasági vezetők véleményét. a jogkörbővítést az új gazdasági mechanizmus bevezetésével együtt kívánjuk megvalósítani.

/folyt.köv./

Me

-21-

bb 1. /a szerk. figy. ...21. folyt./-lm

a hatásköröket illetően a gazdasági vezetés és a szakszervezeti alapszervek között alapvetően a következő elveket kell alkalmazni:

a./ a gazdasági kérdések eldöntése a gazdasági vezető hatáskörébe tartozik, a szakszervezetek döntenek ugyanakkor a részesezési alapról, szociális, kulturális és jóléti célra felhasználható összegekről.

b./ a szakszervezeti szerveket egyetértési jog illeti meg a munkajog körébe tartozó szabályozás vállalati kereteinek a meghatározásában. ezen belül a gazdasági vezető önállóan dönt az egyes dolgozókat érintő munkajogi kérdésekben, a szakszervezeti szervek véleményének figyelembevételével.

a leghatározottabban kijelentjük azonban, hogy ha a dolgozót sérelem éri, a szakszervezet támogatást ad számára, fellép jogainak védelmében.

az életszínvonal növelését célzó politikáról beszélt a továbbiakban Gáspár Sándor és hangsúlyozta: olyan szocializmust építünk, amely az emberért van, a tömegeket szolgálja, amelytől nem idegen, hanem velejárója a dolgozó emberek jólétének, életszínvonalának rendszeres emelése, életének jobbá, szebbé tétele. mi ezt tartjuk a szocializmus lényegének.

mi jólétet akarunk - de nem mások rovására és főleg nem internacionalista kötelességeink elhanyagolása árán. most az a feladatunk, hogy felépítsük a szocializmust, megteremtsük a jóléthez szükséges alapokat, s a jólétet is, hogy azt mondhassuk külföldi munkásművésztársainknak: jöjjetek ide, nézzétek meg, ez az amit elértünk - érdemes volt küzdeni és érdemes továbbra is vállalni a harcot. a magyar munkásosztály nevében mondhatjuk: amennyi erőnkől telik, annak végső határáig készek vagyunk szolgálni a nemzetközi proletáriátus nagy ügyét. azt szolgáljuk hazánk és népünk felemelkedésének előmozdításával is.

/folyt.köv./

-22-

KL

bb 1. /a szerk. figy. ...22. folyt./-lm

iii.

a szakszervezetek megnövekedett szerepe, felelőssége
társadalmi fejlődésünk jelenlegi szakaszában.

a szakszervezetek funkcióinak, feladatainak változását, fejlődését elemezte ezután a referátum. aláhuzta: a szakszervezet és a párt kapcsolatában új elem - és ennek fejlődésünk adott szakaszában nagy jelentősége van - hogy a párt a célok meghatározásánál is igényli - az eddiginél jobban - a szakszervezeti mozgalom állásfoglalását, segítségét. a szakszervezetek saját tapasztalataik alapján feltárják a párt előtt a bérből és fizetésből élők gondjait, véleményét, igényeit és javaslatait, kezdeményezően hozzájárulnak a párt határozatainak, politikájának kialakításához.

helyzetünk a jövőben még inkább megköveteli, hogy a munkásosztály, a bérből és fizetésből élők tömegesen a szakszervezetek útján juttassák kifejezésre véleményüket, igényüket, aktivitásukat az építőmunkában. a szakszervezeteknek a társadalmi élet egészét érintő minden fontos akcióban tevékenyen részt kell venni: törvényeket, rendelkezéseket kezdeményeznek, dolgoznak ki. elemzik a bérből és fizetésből élők helyzetét, élet- és munkakörülményeit és a teendőik dolgában önállóan állást foglalnak. segítik feltárni és megoldani az ellentmondásokat és egyeztetni a különböző érdekeket. ugyanakkor fellépnek minden olyan hatás ellen, amely fékezi nagy céljaink megvalósítását. a szakszervezetek fontos feladata elősegíteni, hogy tagjaik megértsék a szocialista eszméket, azokat magukévá tegyék és aktívan tevékenykedjenek a szocializmus felépítésének megvalósításán.

a következő években az érdekvédelmi tevékenység is új tartalmat kap a szakszervezetek munkájában - hangoztatta ezután.

társadalmunkban az egyéni és ösztársadalmi érdek alapvetően egybeesik. ugyanakkor objektíve létezik kisebb-nagyobb érdekelletét, érdekeltség is, amelynek feltárásával és megoldásuk elősegítésével, a szakszervezetek erősítik a bizalmat szocialista rendszerünk iránt. ez újabb ösztönzést ad az egyén számára, hogy képességeit még eredményesebben fejtesse ki az ösztársadalmi célok szolgálatában.

/folyt.köv./

- 23 -

KL

bb 1. /a szerk. figy. ...23. folyt./-Lm

további előrehaladásunk szempontjából nagy jelentőségű, hogy a dolgozók minél szélesebb rétege ismerje fel: egyéni érdekeik érvényesítése elválaszthatatlan a munkásosztály, a társadalom érdekeinek érvényesítésétől. a szakszervezeteknek is törekedniük kell arra, hogy minél több dolgozó jusson el ehhez a felismeréshez, a társadalom érdekeinek tudatos szolgálatához.

e felismerés széleskörű kibontakozását elősegíti a gazdaságirányítás reformja is, amely lehetővé, sőt szükségyszerűvé teszi az üzemi demokrácia hatékonyabb érvényesülését, a dolgozók tömeges bevonását a vezetésbe, aktív részvételét a feladatok kialakításában, ellenőrzésében és végrehajtásában.

a referátum utalt arra: a szakszervezeteknek nagy szerepük van abban, hogy a dolgozók el tudjanak igazodni minden fontos kérdésben. világosan lássák és értsék a társadalmunk építésének feladatait, folyamatát, végső célunkat és közvetlen tennivalóinkat. ez a feltétele annak, hogy cselekvően és felelősséggel vegyenek részt társadalmi- és osztálycéljaink megvalósításában. történelmi tapasztalások alapján tudjuk, hogy a dolgozó tömegek tudatának formálása nem megy máról-holnapra, és nem könnyű feladat. ez társadalomépítő feladataink legnehezebbje, amely szívós, türelmes munkát követel meg a szakszervezetektől is. ma már történelmi tapasztalat, hogy a munkásosztály alapvető szerepének mind jobb érvényesítése az uralkodó osztály tagjainak tudati állapotával is összefügg. ez különös hangsúlyt ad a szakszervezetek politikai és kulturális nevelő munkájának, a szocialista eszmék terjesztésében. ápolniuk és terjeszteniük kell a munkások legtisztább érzelmét, a szolidaritást, a forradalmi munkáshagyományokat.

a szakszervezeti mozgalom felső vezető szerveinek teendőiről beszélt ezután gáspár sándor, kiemelve, hogy a szakszervezeti mozgalmon belül minden szerv hivatásának, szerepének megfelelően kapja meg a hatáskörét, amely lehetővé teszi, hogy önállóan, kezdeményezőbbben dolgozzék. a szot - mint a szakszervezeti mozgalom legfelsőbb irányító szerve - elsősorban azokkal a kérdésekkel foglalkozzék, amelyek a dolgozók összességét, az egész szakszervezeti mozgalmat és társadalmi fejlődésünket érintik.

/folyt.köv./

- 24 -

bb 1. /a szerk. figy... 24. folyt./- szb

a szakszervezetek központi vezetőségei saját területükön teljes önállósággal és felelősséggel foglalkozzanak a mozgalmom feladatainak végrehajtásával, figyelembe véve tagságuk sajátos élet- és munkakörülményeit, igényeit.

a szot és a szakmák középszerveinek feladata, hogy segítsék, összehangolják és ellenőrizzék a területükön működő szakszervezeti szervek munkáját. képviseljék a szervezett dolgozókat a megye állami, gazdasági szervei előtt, segítsék elő a szakszervezeti munka módszereinek továbbfejlesztését.

tevékenységünk javításának kulcskérdése a szakszervezeti alapszervezetek hatáskörének növelése, munkájuk színvonalának további javítása. ennek érdekében hoztuk létre a szakszervezeti tanácsokat. az alapszervezetek hatáskörét a vállalatok, intézmények megnövekedett önállóságával arányban kell meghatározni. ennek megértésén és végrehajtásán mulik, hogy szakszervezeti mozgalmunk meg tudjon felelni az új helyzetből fakadó követelményeknek. ezért felhívjuk a szakmák központi vezetőségeinek figyelmét, hogy mielőbb dolgozzák ki és világosan határozzák el az alapszervezetek, középszervek és a központi vezetőségek hatáskörét. nyújtsanak segítséget a műhelybizottságok, szakszervezeti bizalmiak önálló munkájának kialakításához, az alapszervi munka sokirányú kibontakoztatásához. megfelelő határozatok kidolgozásával, a tisztviselők és aktivisták rendszeres tájékoztatásával és oktatásával, az aprólékos gyámkodás megszüntetésével, valamint a szakszervezeti munka folyamatos végzéséhez szükséges egyéb feltételek megteremtésével segítsék az alapszerveket, hogy élni tudjanak megnövekedett lehetőségeikkel. ily módon emeljük a központi irányítás színvonalát, ugyanakkor növeljük a különböző szintű szakszervezeti szervek önállóságát.

feladataink végrehajtásának egyik fontos feltétele a szakszervezeti demokrácia erősítése. ez olyan politikai eszköz, amely elősegíti a tagok jogainak teljesebb érvényesülését, munkánk mindenirányú fejlődését. a demokratizmus erősödése növeli majd a szervezett dolgozók aktivitását. a jövőben jobban kell számítanunk a vélemények, nézetek, érdekek és álláspontok harcára. ez hasznos és célravezető. az ilyen munkában erősödnek meg a szakszervezeti tisztviselők és alakul ki megfelelő kapcsolatuk a tagsággal.

/folyt.köv./

- 25 -

llc

bb 1. /a szerk. figyl... 25. folyt./- szb

a demokratizmus fejlesztése mellett, erősíteni kell a vezetésben a centralizmus elvét, de nem a régi értelemben vett aprólékos gyámkodást, az önállóság korlátozását, a kicsinyeskedést. a széleskörű önállóság mellett, meg kell követelni a következetességet, az alapvető központi és saját határozatok végrehajtását, végigvitelét a központtól a szakszervezeti tagságig. ez nem sérti az önállóság elvét, mert nem írja elő a végrehajtás „hogyanját”,.

a szakszervezeti munka fejlesztése minden szinten határozott intézkedéseket kíván a bürokrácia és mindenféle formális munkamódszer ellen.

a dolgozók ügyei intézésének jelentőségére hívta fel ezután a figyelmet a referátum, majd rámutatott:

a szakszervezetek belső életéhez tartozik, hogy az anyagi eszközöket a jövőben az eddiginél még nagyobb arányban fordítsuk a tagság szociális, kulturális szükségleteinek kielégítésére, az eredményes mozgalmi munka feltételeinek biztosítására. ezért javasoljuk a kongresszusnak, járuljon hozzá, hogy a jövő évtől a szakszervezetek a jelenlegi 35 százalék helyett, 50 százalékra emeljék az alapszervek tagdíjrészesedését. ugyanakkor változtassa meg a kongresszus a szakszervezeti segélyezési rendszert úgy, hogy az intézményes és rendkívüli segélyek egységes kezelésében, az alapszervekhez kerüljenek.

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársa!

kongresszusunk olyan időszakban ülészik, amikor a nemzetközi munkásosztály, a világ haladó emberisége, a szovjetunió népeivel együtt készül az egész emberiséget lelkesítő nagy történelmi sorsforduló, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának megünneplésére.

ötven évvel ezelőtt született meg az első szocialista állam. valóra vált a világ dolgozóinak évszázados álma. a nagy októberi szocialista forradalommal olyan világtörténelmi folyamat kezdődött, amelynek nyomán létrejött a szocialista világrendszer, benne a mi munkáshatalmunk is.

/folyt.köv./

- 26 -

ME

bb 1. /a szerk-figy... 26. folyt./- szb

az ünnepélyes alkalommal élve, a magyar szakszervezetek XXI. kongresszuan is testvéri szeretettel emlékezünk meg a nagy szovjet népről.

munkásosztályunk és dolgozó népünk őszinte szeretettel és tisztelettel fordul a szovjet munkások és parasztok felé, akik 50 évvel ezelőtt dicsőséges harcban kivívták a győzelmet, és létrehozták az első szocialista államot, hazájukban felépítették a szocializmust, és jelenleg a kommunista társadalom felépítésén munkálkodnak. s üdvözljük és köszöntjük a szovjet nép fiait és leányait, akik a legnagyobb veszedelemtől mentették meg az emberiséget, szövetségeseikkel együtt szétzúzták a népek szabadságát fenyegető fasiszta hódítókat. a szovjet emberek az elmúlt fél évszázad során erőiket nem kímélve, nagy áldozatokat vállaltak osztálytestvéreik és a szabadságukért küzdő népek támogatásában. a szovjetunióra reménykedve tekint a haladó emberiség, mint a békéért, a nemzeti függetlenségért folyó harc sikerének legfőbb erejére.

forró szeretettel köszöntjük szovjet testvéreinket. együtt örülünk győzelmeiknek, hiszen a jelenük a mi holnapunkat jelzi. közös a céljaink. azonos eszmék vezérelnek bennünket. együtt menetelünk abban a harcban, amely egy szabad, békés és kizsákmányolásmentes világ megteremtéséért folyik.

kitért gáspár sándor a nemzetközi élet néhány aktuális kérdésére is. rámutatott:

- az egyesült államok folytatja és szélesíti agresszióját vietnamban. beavatkozik más népek belügyeibe. igyekszik mindenütt elnyomni a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért küzdő mozgalmakat. de célját nem éri, nem érheti el. szélesedik, erősödik és egyre szervezettebben nyilvánul meg a népek ellenállása az imperialista agresszió ellen. dolgozó népünk mély felháborodással ítéli el az amerikai egyesült államoknak a vietnami nép elleni kegyetlen agresszióját. a kongresszus fórumáról is követeljük: el a kezekkel vietnamtól!

/folyt.köv./

- 27 -

ME

bb 1. /a szerk. figy... 27. folyt./- szb

a magyar dolgozókat átellenen foglalkoztatja az európai biztonság kérdése. aggodalommal figyelik, hogy a német szövetségi köztársaságban erősödik a militarizmus, a revansizmus és az újfasizmus, ami veszélyezteti európa biztonságát. dolgozóink véleménye egyértelmű: a két német állam léte történelmi tény. a német demokratikus köztársaság - a német történelem első munkás- és parasztállama - a német munkásosztály, a német nép nagy történelmi vívmánya. a magyar szervezett dolgozók is magukévá teszik az európai kommunista és munkáspártok értekezletének határozatait, amelyek új lehetőségeket nyitnak meg az európai béke és biztonság megszilárdítására.

az európai kommunista és munkáspártok értekezletén egyhangulag elfogadott akcióprogram, európa békéjének és biztonságának programja megtisztelő feladatokat ró a nemzetközi szakszervezeti mozgalomra is. a szakszervezeteknek - mint a munkásosztály legátfogóbb tömegszervezeteinek, a nemzetközi munkásszolidaritás és a proletár összefogás megtestesítőinek - internationalista kötelességük, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel latba vessék azt az óriási politikai, erkölcsi és szervezeti erőt, amit a világ dolgozóinak harcoss összefogása jelent.

napjainkban az öt világrészben több mint 210 millió dolgozó tömörül a szervezett munkásság soraiba. amikor a karlovy vary-i nyilatkozat harcba hívja a békeszerető emberek száz- és százmillióit a béke és biztonság akcióprogramjának megvalósításáért, külön hangsúllyal emeli ki a szakszervezetek, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom rendkívüli súlyát és jelentőségét, felkérve őket, hogy használják fel ezt a súlyt és tömegbefolyást a békés európaért, a világbékéért folyó harc érdekében.

a karlovy vary-i felhívás a magyar szakszervezetekhez is szól. szakszervezeti mozgalmunk - híven internacionalista hagyományaihoz és a nemzetközi munkásosztály iránti kötelezettségéhez - teljes erejével azon lesz, hogy a magyar szervezett dolgozók, egész dolgozó népünk összefogott erejével segítse és támogassa az európai béke és biztonság programjának megvalósítását. /folyt.köv./

- 28 -

klc

bb 1. /a szerk. figy... 28. folyt./- szb

kongresszusunk fórumáról biztosíthatjuk osztálytestvéreinket, dolgozó társainkat, a békéért, a társadalmi haladásért küzdő harcostársainkat szerte a világon, hogy a magyar dolgozók becsülettel eleget tesznek a rájuk háruló tennivalóknak. mindent megtesznek a nemzetközi munkásosztály, a szakszervezeti világmozgalom harci egységének és összeforrottságának erősítéséért, a békét és biztonságot szolgáló tömegakciók és új kezdeményezések kibontakoztatásáért, az európai békeprogram valóra váltásáért.

elvtársak!

a magyar szakszervezetek tevékenyen támogatják a szakszervezeti világszövetség programjának megvalósítását. támogatják a nemzetközi akcióegység létrehozását, a világ szervezett dolgozóinak összefogását. ezt a célt elérjük. mindannyiunk számára érthető és természetes, hogy az szvsz-en belül a legszélesebb baráti kapcsolatok a szocialista országok szakszervezeteivel alakultak ki. ezek további erősítése mellett, egyre nagyobb gondot fordítunk arra, hogy fejlesszük kapcsolatainkat a kapitalista országok és az ujonnan függetlenné vált országok szakszervezeteivel. nagy figyelemmel kísérjük küzdelmeiket, és szolidaritás vagyunk ezekben az országokban élő és harcoló munkástestvéreinkkel.

nemzetközi kapcsolataink fejlesztésével, az összefogás erősítésével kell segítenünk a nemzetközi szakszervezeti mozgalom akcióegységének létrejöttét, elősegítve a világ szervezett dolgozóinak küzdelmét.

a magyar szakszervezeti mozgalom hűséges és az is marad az internacionalizmus magasztos eszméjéhez. a nemzetközi proletáriátus, a haladó erők küzdelme iránti kötelezettségeink teljesítését a jövőben is alapvető feladatunknak tartjuk. minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük osztálytestvéreinket, kivesszük részünket a nemzetközi fronton folyó politikai és ideológiai harcból, támogatjuk a nemzetközi szakszervezeti mozgalom minden forradalmi akcióját, a békéért, a szocializmusért, a társadalmi haladásért.

/folyt.köv./

- 29 -

klc

bb 1. /a szerk. figy... 29. folyt./- szb

beszéde befejező részében gáspár sándor hangsúlyozta:

- az előttünk álló megnövekedett feladatok végrehajtásának feltétele, hogy tovább erősítsük tömegkapcsolatainkat, igényeljük és kérjük a tagság egyetértését, és aktív közreműködését, amely eddig is fontos biztosítéka volt eredményes munkánknak.

az elmúlt évek eredményeinek elérésében, a dolgozók ügyeinek intézésében sokoldalú, áldozatos, nehéz munkát végeztek a szakszervezeti tisztségviselők és aktivisták. fáradhatatlanul tevékenykedtek az előttünk álló feladatok megvalósításáért. a közelmúltban lezajlott választások során a tagság ismét megválasztotta azokat, akik méltóak voltak bizalmára. Innen, a kongresszusról mondunk köszönetet a többszázezer tisztségviselőnek és aktivistáknak munkájukért. kérjük őket, és rajtuk keresztül minden szervezett munkást, hogy kongresszusunk határozatának végrehajtása érdekében, hazánk erősödése, népünk boldogulása érdekében, továbbra is fáradhatatlanul tevékenykedjenek, segítsék elő nagy feladataink megvalósítását. /mti/

bb 2. tizenhat koncert a károlyi kertben - zenés nyári esték a kiscelli muzeumban

1 ol/gk-ju la

1967. május 2.

az idén nyáron husz koncertet rendeznek budapest két közkedvelt szabadtéri ,, hangversenytermében,, a károlyi kertben hétfői és szerdai napokon - 16 alkalommal - csendül fel a muzsika. a hangversenyekre - amelyeken kiváló hazai és külföldi művészek egész sora lép föl - négy-négy előadásra szóló, a, b, c, és d jelzésű bérleti sorozatokat árúsítanak. az idei első károlyi-kerti hangversenyt június 26-án tartják.

a határokon túlról érkező közreműködők sorát ruggiero ricci olasz származású hegedűművész nyitja meg. fischer annie ajánlására mutatkozik be a magyar főváros közönségének edvard van remoortel, a monte carlo-i zenekar vezetője. ismételten magyarországi vendégszereplésre érkezik s fellép a károlyi-kertben lazarij berman szovjet zongoraművész, szenkár jeno, a kitűnő karmester, az angol malcolm frager, a zongorairodalom remekeinek művészi tolmácsolója és stefan ruha, magyar származású hegedűművész is.

/folyt.köv./

- 30 -

Me

bb. 2. /tizenhat...folyt./-ju

a koncertek ,, főszereplője,, az idén is a magyar állami hangversenyzenekar. az együttest neves hazai dirigensek közül ferencsik jános, erdélyi miklós, lehel györgy, sándor jános, lukács ervin, németh gyula, forrai miklós és borbély gyula vezényli. az igényes műsor nemcsak a klasszikus művek kedvelőit elégíti ki, hanem mindegyik bérleti sorozatban fellelhető mai magyar szerző műve is.

a kiscelli muzeum kitűnő akusztikájú udvarán pénteki napokon - négy ízben - rendeznek koncertet. július 7-én egy mozart-est lesz, s itt rendezik meg a magyar kamarazenekarok koncertjét, augusztusban a weiner- vőnősnégyes ad műsort. a sorozat augusztus 11-én, malcolm frager önálló estjével zárul. /mti/

..-

bb 3. külföldi vadászok a duna árterén

vid ka/tné-ju ká

1967. május 3.

ismét ropognak a vadászfegyverek a duna- árteri erdőgazdaság rezervátumaiban: a nemesvadászban gazdag erdőben megkezdődött az őzbakkilövés. erre az alkalomra külföldi vadászok érkeztek. egy hétfőig angol vadász cserkészett a frissen lombosodó erdőben, most pedig négy nyugatnémet vadász járja a csapásokat. egyik közülük tavaly rekordot állított fel: 50 őzbakot lőtt ki. a lehetőség az idén is kedvező: 60-70 golyóérett őz vár kilövésre. /mti/

..-

bb 4. sartre-sorozat a rádióban

1 áé/gk-ju la

1967. május 3.

a xx. század nagy íróit ismertető előadássorozat legközelebbi műsorában jean-paul sartre életművét mutatja be a magyar rádió. a világhírű író legjellegzetesebb alkotásai három előadásban hangzanak el a mikrofon előtt. a sorozatban ,, a szabadság útja,, címmel részleteket adnak sartre régényciklusából és megismerhetik a hallgatók a hazánkban meg nem játszott ,, zárt tárgyalás,, című drámáját is. a sorozatot május 15-én, 18-én és 20-án tűzi műsorára a kossuthadó. /mti/

..-

- 31 -

Me

bb 6. előzetes balatoni szezonnyitó síófokon

vid szf/sk-ju ká

1967. május 3.

a hivatalos balatoni idénnyitó ünnepségekre május 20-án és 21-én kerül sor síófokon. az idén azonban kísérletképpen újítást vezet be a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat: a május 10-től 17-ig tartó idegenforgalmi héten előzetes szezonnyitót tart. ez idő alatt minden nap gazdag, változatos szórakozási lehetőséget nyújt a vendégeknek a magyar tenger déli partjának legnagyobb üdülőhelyén síófokon. a budapest táncegyüttes, a budapesti táncpalota, és a rajkó zenekar ad műsort. magyar nótáestet rendeznek, s az előszezon megnyitása alkalmából bonyolítják le a komikusok és táncdalénekesek vetélkedőjét is. /mti/

--

bb 7. hárommillió csokor erdei gyöngyvirág

vid ká/sk-ju ká

1967. május 3.

gyöngyvirágszönyeg borítja a kunpeszéri tölgyeserdő alját. a természetvédelmi területen erdészek felügyelete mellett több százan gyűjtik, s kötik csokorba. a budapesti virágüzleteknek, elárusító standoknak az idén mintegy hárommillió csokorra való gyöngyvirágot továbbítanak az alföldi erdőkből. /mti/

--

bb 5. ,,humánus,, intézkedések használat ügyben a fővárosban

i h1/gg-ju la

1967. május 3.

budapesten az utóbbi években számottevően csökkent a használat-tartás - állapították meg a fővárosi tanács illetékesi. az 1962. évi ötvenezerrel szemben jelenleg csak mintegy 30 ezer ló, szarvasmarha, juh és sertés van az egyéni állattartók tulajdonában. a csökkenést részben az magyarázza, hogy az egykori perifériák városiasodásával, az új, nagy lakótelepek kialakulásával az egyéni állattartás lehetőségei mindinkább megcsappannak, másrészt az állattartást korlátozó korábbi intézkedések is előidézték az állomány megfogyatkozását. a hatóságok ugyanis az állattartás engedélyezésénél igen gyakran a kényelmesebb megoldáshoz folytak: a közegészségügyi előírások rendszeres ellenőrzése és megtartása helyett egyszerűen megtiltották az állattartást. /folyt.köv./

- 32 -

10/1

bb. 5. /,,humánus,,...folyt./-ju

a tanácsok igazgatási osztályai most utasítást kaptak, hogy a jövőben a tiltó rendelkezések helyett inkább az állattartás feltételeit igyekezzenek biztosítani, s fokozatosan szerezzenek érvényt az ezzel kapcsolatos közegészségügyi előírásoknak. budapesten ugyanis bármiféle használatot csak a tanács engedélyével lehet tartani, s a rendelkezés úgy szól, hogy az istálló, vagy ól legalább 10 méterre legyen a lakószoba ajtajától, vagy ablakától; a tulajdonos köteles évente legalább egyszer - mégpedig június közepéig - rovarirtószerral bepermetezni az istállót, vagy ólat, stb.

az illetékesek felhívják a figyelmet, hogy a jövőben sem engedélyezik az állattartást a főváros ilyen szempontból tilosnak minősített övezeteiben, vagy ha fontos közegészségügyi, illetve építésrendészeti szempontok indokolják az engedély megtagadását. az állattartás megszüntetését szükség esetén kárhatalom útján is végrehajtják, - egyéb esetekben pedig szabálysértés címén 1000 forintig terjedő pénzbírságot lehet - akár ismétlődően is - kiszabni. /mti/

--

bb 8. 75 folklór bemutató

i áé/tr-ju le

1967. május 3.

a fővárosi művelődési házban megkezdődött a nyári idény folklór bemutató sorozata. ezeket az előadásokat immár harmadik éve rendezik meg a hazánkba látogató külföldi turisták számára, akik meg akarnak ismerkedni az eredeti magyar népi táncal, muzsikával. az állami budapesti táncegyüttes híressé vált műsorait tavaly 40.000 főnyi közönség tekintette meg. az idén újra 75, egész estét betöltő műsort adnak a külföldi vendégeknek, akik számára ezt az ibusz iktatta programba. az előadásokat szerdán és szombaton - a turistaforgalom növekedésével hétfőn is - megtartják. /mti/

--

bb 9. ,,havaznak,, a nyárfaerdők

a vid ka/tné-ju ká

1967. május 3.

bács megye nyárfaerdeiben virágoznak a fák. elsőnek a rezgőnyárfa füzerei ,,pelyhesedtek,, ki, s most már a szürkenyár magját is repíti a szél. a kijelölt nyárasokban megkezdték a maggyűjtést. a vidéken honos fehér- és szürkenyár füzereizsákszámra érkeznek az erdészetekhez, ahol szárítják, pergetik a mákszemnyi magot. az idén mintegy két mázsányit gyűjtenek össze és vetnek el a kiskunsági erdőgazdaság csemetekertjeiben, ahol a nyárfa magok millióit nevelik a homok erdősitésére. /mti/

- 33 -

10/1

bb. 10. itt a könyvhét programja

1 tf/gk/sr/gy/la

1967. május 3.

elkészült a könyvhét új kötetének listája: 62 mű szerepel rajta, együttes példányszámuk meghaladja az 1 200 000-et. az olvasók, írók ünnepi hetét az idén május 27- és június 4 között rendezik. az országos akció központi megnyitóját - a korábbi évekhez hasonlóan - budapesten a Liszt ferenc téri ady-szobornál tartják. a nyitány után, tehát a május 27-1 szombaton kerül sor a kiadók közötti „könyvszépségszereplés”, 1966. évi eredményeinek kihirdetésére és a díjak átadására: a könyvklubban. ugyanitt rendezik meg azt a kiállítását, amely egyrészt a kitüntetett könyveket, másrészt a könyvhét újdonságait mutatja be.

sorra alakulnak ezekben a napokban a könyvhét érdekes programjáról, eseményeiről gondoskodó helyi rendező bizottságok a fővárosban, a kerületekben, a vidéki városokban, községekben egyaránt. már gyűlnek az „előjegyzések”, a rendezvénynapotárban:

az állami könyvterjesztő vállalat egy hétre szinte megszállítja a váci utcát: ez lesz a könyv-utca, színes sátrak, pavilonok sorakoznak, sok tízezer kötetnyi olvasmánnyal. figyelemmel a várhatóan megnövekvő forgalomra: megerősítik a „könyvet - postán”, szolgálatot. központi telefonügyelet állandó vásárlási tanácsadással áll a könyvbarátok rendelkezésére. az ajándék könyvsorsjegy akció az idén sem hiányzik a programból; ötven forintnál magasabb értékű megvett könyvekkel együtt kapnak a vásárlók egy-egy sorsjegyet, amellyel részt vesznek a június 25-1 húzásokon. mintegy 650 ezer forint értékben körülbelül 20 ezer nyeremény várja majd a szerencséseket. a főnyeremény egy skoda személygépkocsi, a másik nagy nyeremény 14 napos földközi-tengeri utazás.

dedikálásra, olvasói ankéttra, szerzői estre invitáló sokszáz levelet postáznak már most íróknak, költőknek, olyanoknak, akik könyveik révén régi ismerősei az olvasóknak. készülődnek az üzemekben, gyárakban is a könyvkiállításokra, vásári napokra. a könyv-utca budapesti ötletét nem egy vidéki városban is megvalósítják. évek során kialakult és jól bevált gyakorlata a könyvterjesztésnek - különösen kis falvakban - a becsületkosár: könyvekkel megtöltve házról-házra jár, ki-ki tetszése szerint választhat belőle. a tanyákat ezuttal guruló könyvesboltok szerepében keresik fel a művelődési autók.

eredményes könyvpropagandisták, a legjobb üzemi könyvterjesztők, bizományosok kitüntetése, megutalmazása tartozik még a programhoz; a művelődésügyi minisztérium, a szot, a szövosz és a kossuth könyvkiadó jutalmait együttes ünnepségen nyújtják át./mti/

..

-34-

8.15/11

8.17.20/11

8.35/11

bb. 11. kölcsey - emlékszoba átmosdon

vid/fm/sk/il/cz

1967. május 3.

a hajdu-bihar megyei átmosdon élt és dolgozott kölcsey ferenc, a himnusz költője, a régi házat - ahol lakott - a községi tanács megvásárolta és abban kölcsey emlékszobát rendeztet be. az épület többi részében a községi könyvtárat helyezik el. az emlékszobát a tervek szerint ősszel nyitják meg./mti/

..

bb. 12. ezer személyes szakmunkásképző ipari tanulóiskola épül kazincbarcikán

vid/szf/tné/ká/il/cz

1967. május 3.

a borsodi vegyipar szakmunkás utánpótlására új vegyipari szakmunkástanuló iskola épül kazincbarcikán. a mintegy 16 millió forintos beruházással készülő új tanintézményben az elméleti oktatáshoz szükséges nyolc tastermen kívül korszerűen berendezett laboratórium szolgálja majd a magasszintű képzést. a borsodi vegyikombinát, a tiszai vegyikombinát, valamint az északmagyarországi vegyiművek részére a tervek szerint évente mintegy ezer szakmunkást képeznek majd itt.

az új szakmunkásképző intézet jövőre készül el. akkor a jelenlegi iskolaépületet kollégiummá alakítják át. /mti/

..

bb. 13. móra ferenc - a grafikus

a/vid/fm/tné/ká/il/cz

1967. május 3.

a szegedi somogyi könyvtárban az irodalomkutatók móra ferenc egyik - eddig ismeretlen - levelére bukkantak, amelyet 1928-ban szalay józsefnek írt. a levélből kiderül, hogy móra ferencnek - a szegedi múzeum egykori igazgatójának, a neves íróknak és régészeknek - egyik művében megjelent egy grafikája is. móra ferenc regényéhez „a kincskereső kisközmön”, 1928-ban megjelent második kiadásához akkor mühlbeck károly készített illusztrációkat. ezzel kapcsolatban írja móra most megtalált levelében, hogy a 28. lapon a malomházat maga rajzolta, „hát a pesti festő nem tudja milyen az a malomház”, móra rajza annyira megtetszett az illusztrációk készítőjének, hogy magának vállalta és belevette a könyvbe. „illusztrátori pályám ezzel véget is ért”, - írja a most előkerült levélben móra ferenc./mti/

..

-35-

8.20/11

8.21/11

8.35/11

bb. 14. klaus kancellár megkoszorúta a magyar hősi emlékművet
ha/se/11/cz 1967. május 3.

dr. Josef Klaus osztrák szövetségi kancellár szerdán reggel megkoszorúta a magyar hősök emlékművét. a koszorúzási ünnepségen jelen voltak a kancellár kíséretében lévő személyiségek, magyar részről Fock Jenő a minisztertanács elnöke, Péter János külügyminiszter, Rosta István a KKI elnöke, Bartos István a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, Pesti Endre vezérőrnagy a budapesti helyőrség parancsnoka valamint a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium vezető munkatársai. /mti/

-. -

bb. 15. megkezdődtek az osztrák-magyar tárgyalások
ha/se/11/cz 1967. május 3.

Szerdán a kora délelőtti órákban az országház épületében megkezdődtek az osztrák-magyar tárgyalások. az osztrák küldöttséget dr. Josef Klaus kancellár, a magyar delegációt Fock Jenő a kormány elnöke vezeti. részt vesz a tanácskozáson dr. Lujó Tonic -sorin] osztrák és Péter János magyar külügyminiszter. /mti/

-. -

10.30/11

-36-

10.31.2.2.2.
10.35.2

bb. 16. megkezdődött a magyar szakszervezetek 21. kongresszusa
t di-sl-sz-tf-pr/zs/gy/cz 1967. május 3.

Szerdán az építők Rózsa Ferenc művelődési házában megkezdte munkáját a szakszervezetek 21. kongresszusa.

„szolgáljuk a dolgozó nép ügyét, a szocializmus teljes felépítését, - fogalmazták meg a nagyjelentőségű tanácskozás jelmondatát, amely hiven tükrözi, hogy hazánk mintegy hárommillió szervezett dolgozója - csakugy, mint eddig - a jövőben is tettekkel váltja valóra népünk nemes céljait, s a magyar szocialista munkáspárt 9. kongresszusának határozatait.

A budapesti és vidéki gyárak, bányák, üzemek, hivatalok, intézmények dolgozóinak képviselőiben több mint 600 szavazati jogú küldött és mintegy 500 vendég foglalt helyet a kongresszusi teremben. valamennyien alkotómunkájukkal, a közösség szolgálatával és emberi értékeikkel érdemelték ki, hogy részt vehetnek belpolitikai életünk e rangos eseményén. Ott voltak a legkülönbözőbb társadalmi és tömegszervezetek képviselői is. Csaknem ötven országból hazánkba érkezett delegációk öt világrész dolgozóinak üdvözlését hozták el a kongresszusra. Ezenkívül öt nemzetközi szervezet, a szakszervezeti világszövetség, az össz-afrikai szakszervezeti szövetség, a latin-amerikai egységkongresszus, az arab szakszervezetek nemzetközi szövetsége és a nemzetközi munkaügyi szervezet küldöttel foglaltak helyet a padosorokban.

Tíz órakor lépett a mikrofonhoz Blaha Béla, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke. javaslatára a küldöttek egyhangulag megválasztották a kongresszus elnökségét.

Részt vett a tanácskozáson és az elnökségben foglalt helyet Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; Apró Antal, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, és Biszku Béla, a központi bizottság titkára, a politikai bizottság tagjai, valamint a társadalmi és tömegszervezetek, az egyes szakmai szakszervezetek számos vezetője, a szocialista brigádok több tagja. Ugyancsak az elnökségben foglaltak helyet a szakszervezeti világszövetség és az egyes országok delegációjának vezetői.

/folyt. köv./

10.45/11

-37-

10.2.2.2.2.

bb. 16. /megkezdődött 1. folyt./ 11

ezután megválasztották a küldöttek a kongresszus titkárságát, jelölő-, mandátumvizsgáló, szavazatszedő, határozatszedő és alapszabályt szövegező bizottságát, és elfogadták a tanácskozás napirendjét.

a magyar szakszervezetek 21. kongresszusának napirendje:

1. a szakszervezetek országos tanácsának beszámolója a 20. kongresszus óta végzett munkáról, valamint a magyar szakszervezetek soron következő feladatairól.
2. a szakszervezetek országos tanácsa számvizsgáló bizottságának jelentése.
3. a magyar szakszervezetek alapszabályának módosítása.
4. a szakszervezetek országos tanácsának és számvizsgáló bizottságának megválasztása.

a kongresszus titkárságának gáspár sándor, a szot főtitkára, jelölőbizottságának gyöngyösi istván, az építők szakszervezetének főtitkára, mandátumvizsgáló bizottságának ligeti lászló, a kpvdz főtitkára, szavazatszedő bizottságának nemeslaki tivadar, a vasas szakszervezet főtitkára, határozatszedő bizottságának virizlai gyula, a szot titkára alapszabályt szövegező bizottságának pedig gál lászló, a szot titkára a vezetője.

a kongresszus részvevői írásban megkapták a szakszervezetek országos tanácsának jelentését a 20. kongresszus óta végzett munkáról, a szakszervezetek országos tanácsa számvizsgáló bizottságának jelentését, valamint a magyar szakszervezetek alapszabálymódosításának és a magyar szakszervezetek 21. kongresszusa határozatának tervezetét.

blaha béla megnyitó beszédében üdvözölte a küldöttek és a meghívottak sorában helyet foglaló kiváló dolgozókat, az alkotómunka kitüntettjeit, a szocialista brigádok vezetőit és tagjait, a szakszervezet mozgalom több évtizedes harcosait. köszöntötte a párt és a kormány, a társadalmi tömegszervezetek képviselőit, valamint a kongresszus külföldi vendégeit.

/folyt.köv./

10.50/11

1014 Leln

-38-

bb. 16. / megkezdődött.... 2. folyt./ gy

megemlékezett azokról a kiemelkedő magyar és külföldi szakszervezeti vezetőről, akik a legutóbbi kongresszus óta vesztették életüket. javaslatára a tanácskozás résztvevői néma felállással tisztelegtek az elhunytak emléke előtt.

blaha béla a továbbiakban hangsúlyozta:

- az elmúlt hónapokban megtartott szakszervezeti választásokon pártunk politikája mellett szavaztak a magyar szervezett dolgozók. magas fokú érettség nyilvánult meg a vitákban, s a választások légköre, a tagság egysége, bizalma biztosíték arra, hogy a szakszervezeti mozgalom a jövőben is megfelelő nagy társadalmi szerepének, felelősségének.

- bizalomteljes és várakozó légkörben kezdi meg munkáját a magyar szakszervezetek 21. kongresszusa. számot adunk népünk munkájáról, s a számadással együtt tanácsot ülünk, meghatározzuk a jövőt: hogyan tudjuk még hatékonyabban, még áldozatosabban szolgálni a dolgozó magyar nép ügyét.

- a magyar nép nagy figyelemmel kíséri azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az európai munkásmozgalom európa békéjéért és biztonságáért folytat a fenyegető nyugatnémet revansista veszéllyel szemben. ezek az erőfeszítések szorosan összefüggnek a valódi nemzeti függetlenségért, a demokráciáért vívott küzdelemmel és a reakciós, fasiszta diktatúrák elleni harccal, amilyen spanyolországban, portugáliában és görögországban hatalmon van. a magyar szervezett dolgozók mélységes felháborodással ítéli el a görög diktatúra véres terrorját, az alapvető emberi jogok semmibe vevését. meggyőződésünk, hogy az igaz ügyért harcolókat nem lehet megtörni, s végül a néptömegek, a munkásság érdekeiért küzdők széles frontja győzelmet arat.

nagy tapssal fogadott szavai után gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára terjesztette elő a szakszervezetek országos tanácsának beszámolóját a 20. kongresszus óta végzett munkáról, valamint a magyar szakszervezetek soron következő feladatairól.

/beszédét mai bb. 1.-es kiadásunkban közöltük, az embargót feloldjuk./

/folyt. köv./

11.00/gy

1104 Leln

- 39 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 16. sz. hír / megkezdődött... 1. folyt./ 1. bekezdés után pótlólag a következő szöveget bevenni:

... tanácskozás napirendjét.

határozatot hoztak arra is, hogy a kongresszuson választásra kerülő szakszervezetek országos tanácsának 173, a szot számvizsgáló vizottsága pedig 19 tagból áll majd, pótagokat nem választanak.

a magyar szakszervezetek.....
/mti/

bb. 17. közlekedési balesetek

t/fe/j/11/cz

1967.május 3.

a közúti közlekedési balesetek krónikája arra hívja fel a figyelmet, hogy a gázoló gépjárművezetők áldozatai között igen sok az idős koru férfi és nő. a pest megyei farmos községben kenyő lászlóné, 69 éves háztartásbeli féktávolságon belül lépett egy tehergépkocsi elé, amely elütötte. az idős asszony sérüléseibe a helyszínen meghalt.

budapesten, a 7. kerületben, a dózsa györgy uton lajos ferenc, 26 éves gépkocsivezető figyelmetlenül, a megengedettnél gyorsabban vezette az 55-ös jelzésű autóbust, és a járművel elütötte budai andrás 85 éves eltartottat. a súlyosan sérült férfi a kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség lajos ferencet őrizetbe vette.

a 10. kerületben, a gyömrői uton gubicza jános, 68 éves nyugdíjas álló jármű mögül féktávolságon belül lépett egy személygépkocsi elé, amely elütötte. súlyos sérüléssel került a kórházba.

a 6. kerületben, a rudas lászló ut és a rózsza ferenc utca kereszteződésében bajzik lajos, 72 éves segédmunkás szabálytalan helyen ment át az uttesten, és egy személygépkocsi elütötte. bajzik lajos súlyosan megsérült.

a 17. kerületben, rákoshegyen, a baross utca és a szabadság utca kereszteződésében sándor istván, 75 éves nyugdíjas szabálytalan helyen ment át az uttesten, és egy motorkerékpár elütötte. a motorkerékpár ezután egy álló személygépkocsinak ütközött. sándor istván, valamint gál andrás, 31 éves esztergályos, a motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült, mindkettőt kórházba szállították.

/folyt. ököv./
11.05/gy

1125 R

- 40 -

bb. 17. / közlekedési balesetek folyt. 1./ 11

a 19. kerületben, az ady endre ut és a határ ut kereszteződésében molnár sándor, 23 éves gépkocsivezető személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget, és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője, palásti józsef, 36 éves bádogos súlyosan megsérült. molnár sándor ellen eljárás indult.

a 8. kerületben, a mező imre ut és a kállai éva utca kereszteződésében vennes attila, 25 éves gépkocsivezető szabálytalanul kanyarodott egy autóbusszal, és nekiütközött egy 23-as jelzésű villamosnak, majd egy személygépkocsiba hajtott. az autóbusz vezetője súlyosan, a személygépkocsi vezetője pedig könnyebb sérülést szenvedett. a hármas karambol miatt a villamosforgalom mintegy tíz percig szünetelt. a rendőrség a figyelmetlen autóbuszvezetőt ellen eljárást indított./mti/

..

bb. 18. csütörtökön kezdődik a 2. országos zöldterületi konferencia

cs/se/11/cz

1967.május 3.

a műszaki egyetemen csütörtökön nyitják meg a 2. országos zöldterület konferenciát. a két napos tanácskozáson megvitatják a városok mind sürgetőbb zöldterület építési és vízellátási problémáit. a tudományos alapossgu tervezés és munkaszervezés fontosságára jellemző, hogy évente kereken 250 millió forintot költenek a városi és város körüli zöldterületek építésére. a konferencián tizenkét előadás hangzik el a főváros és a nagyobb vidéki városok zöldterületeinek rendezéséről a parkok, köztérek korszerűsítéséről, a városi kertek környezetesztétikai és üdülési szerepéről./mti/

..

11.15/11

1125 R

-40-

bb. 19. „pisztollyal,, szabályozható bányapillér - üzemsze-
rűen alkalmazzák a hk-ss támokat a középdunántuli szénbányákban
b/vid/szf/tné/ká/il/cz 1967.május 3.

a középdunántuli szénbányászati tröszt üzemeiben
ujfajta, félhidraulikus biztosító szerkezetet szerelnek fel a
tömegtermelő munkahelyeken, a frontokon, a fa- és acéltámokat
tökéletesen helyettesítő ujfajta hk-ss típusu pillérek beépíté-
se jóval kevesebb ideig tart, mint az ököé, mert magasságuk szinte
percek alatt, tetszés szerint változtatható, a pillér ugyan-
is egymásba csuszó csőformájú darabokból áll, s az így kialakí-
tott, teleszkópra emlékeztető szerkezet hidraulikus nyomással
feltölthető a földéhez. a munkahelyeket a beomlástól megvédő,
szilárdan álló tartópillért a szénréteg lefejtése után kis fá-
radsággal leszerelhetik és vihetik előbbre a munkahelyeken, ahol
megfelelő nyomással újra „felfujják,, a hidraulikus nyomást
pisztolyformájú szerkezettel szabályozzák.

az ötletes, teleszkópos pillérek jól állták a próbá-
kat. csökkent a munkahelyeken a bányabiztosítás ideje és ön-
költsége. a pilléreket a kedvező tapasztalatok alapján üzem-
szerűen alkalmazzák a középdunántuli bányáüzemekben. eddig öt-
százat építettek be./mti/

.-

bb. 20. százmillió költséggel fejlesztik a nagykanizsai üveg-
gyárat

a/vid/szf/tné/ká/il/cz 1967.május 3.

a nagykanizsai üveggyár területén az utolsó simításokat
végzik annak az új hutacsarnoknak az építésén, szerelésén, a-
melyben a korszerű olvasztókemencén kívül angliából importált
hőpalackgyártó automata gépsort állítanak munkába. ez az
első része annak a 100 millió forintos beruházásnak, amit
a harmadik ötéves terv végéig hajtanak végre. az üzem el-
készülte után nagykanizsára telepítik az orion típusu hőpalack-
betétek gyártását. ezzel újabb munkalehetőség nyílik a város-
ban.

a harmadik ötéves terv végéig folyamatosan elkészülő nagy
beruházás befejeztével 600-700 -zal gyarapszik a gyár munkaslét-
száma. a nagykanizsai üveggyár termékeinek tetemes részét jelen-
leg is exportálja. a nagyösszegű beruházás is az export foko-
zását szolgálja./mti/

.-

11.45/11
11.4.20.

-42-

bb. 21. tizennégy nagy produkció ötvenhárom előadás a főváros
három szabadteri színpadának nyári programjában - sajtótájékoz-
tató a muosz-ban

t/ée/j/11/cz 1967.május 3.

junius végén megkezdődik a nyári idény budapest három
nagy szabadteri színpadán, a margitszigeten, a városmajorban
és a budai parkszínpadon. a népszerű nyári szórakozóhelyek idei
programjáról szerdán tájékoztatta az újságírókat az igazgatóság
a magyar sajtó házában.

elmondották, a hogy a három színpadon 14 produkciót
mutatnak be két hónap alatt. összesen 53 előadást tartanak.

a margitszigeten parádés szereposztásban három alkalom-
mal kerül színre a denevér, két előadásban a parasztbecsület és a
bajazzók. ugyancsak a margitszigeten lép fel több, egész estét
betöltő műsorral a pécsi balett. a nyári idény eseménye lesz a
bolognai operaház együttesének vendégszereplése, amely négy al-
kalommal mutatja be az ernánit és a normát. tárgyalások folynak
neves külföldi táncgyűttesek vendégszerepléséről is, augusz-
tusban pedig nagyszabású gálaesttel fejezik be a programot a
szigeten.

a budai parkszínpadon két nagy operettet láthat a kö-
zönség: fényes szabócs maya és lehár vig özvegy című művét
összesen 24 alkalommal viszi színre az operettszínház társula-
ta.

a városmajor juliusi programjában a józsef attila szín-
ház művészei nyolc alkalommal adják elő eredeti szereposztásban
nagy sikerű produkciójukat, a kaktusz virága című művet.
ugyanitt augusztusban négy nagy hangversenyen csendül fel haydn,
beethoven, csajkovszkij több alkotása a máv szimfónikusok és
neves szólisták előadásában.

a három színpad korszerűsítésére berendezésének tökéle-
tesítésére csaknem 2.5 millió forintot fordítanak az idén./mti/

.-

13.00/11

-43-

13.00/11

se

bb. 22. időjárásjelentés

1l

1967. május 3.

záporok, zivatarok.

európa nyugati felén az elmúlt napok folyamán elárasztó hűvös levegő csaknem nagyon lassan húzódik kelet felé. első hulláma ma hajnalban leningrád, varsó, linz, milanó, madrid vonaláig jutott el. ugyanakkor afrika északi tájairól a balkán félszigeten és a fekete tengeren keresztül meleg levegő áramlik szárazföldünk keleti felére. a két különböző hőmérsékletű levegő keveredésének területén elsősorban közép-európában több felé esik az eső, helyenként heves záporok, zivatarok alakulnak ki. hazánk felett kedden felhős volt az ég, így csak 1-4 órás napsütést észleltek. sok felé esett kisebb eső, egy-két helyen zivatar kíséretében. a lehullott csapadék mennyisége általában 1 mm alatt maradt, csak 1-2 helyen érte el a 3-4, szigetváron a 6 mm-t. a hőmérséklet napközben 16-22 fokig emelkedett. az éjszaka folyamán a nyugati határvidéken 4-8, máshol 8-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változón felhős volt az ég, a nyugati megyékből kisebb esőket jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 16-21 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 11.4 fok volt. a sok évi átlaggal megegyező. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtökön estig: időnként megnövekvő felhőzet, az éjszakai és a délelőtti órákban szóróvályos, futó esőkkel, délután és este többfelé záporosóval, zivatarral. mérsékelt időnként megerősödő változó irányú szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 20 fok körül.

a duna 392 cm./mt1/

13.05/1l

13° 2

--
-44-

bb. 23. klaus előadása a tudományos akadémián

gy/cz

1967. május 3.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk klaus kancellárnak a magyar tudományos akadémián elhangzó előadása rövidített szövegét. az anyag feloldásig embargós, keretet később adunk.

x x x

a különböző társadalmi rendszerű európai országok békés egymás mellett éléséért ausztria és magyarország sokrétű gazdasági és kulturális együttműködéséért szállt sikra dr. josef klaus osztrák kancellár szerdán délután a magyar tudományos akadémián tartott előadásában.

a kancellár az osztrák külpolitika alapját, az önként vállalt, örökös semlegességet elemezve hangoztatta, hogy ausztria kész semlegességét minden rendelkezésére álló eszközzel megvédeni, egyúttal feladatának tartja, hogy aktív politikát folytasson a nemzetközi kapcsolatokban.

ezeknek az alapelveknek a jegyében az ország elfogadja a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élésének eszméjét, tevékenyen részt vesz az ENSZ munkájában és törekszik arra, hogy mindennek előtt az osztrák államszerződést aláírt nagyhatalmakkal ápoljon baráti viszonyt. e vonatkozásban klaus emlékeztetett rá, milyen szívélyes vendégszeretettel fogadták a közelmúltban a szovjetunióban tett látogatásakor.

- ausztria kész rá, hogy mindennek előtt azokat a javaslatokat mérlegelje, olyan együttműködésben vegyen részt, amelyek elősegítik az igazi enyhülést abban a térségben, amelyben élünk - folytatta az osztrák kormányfő.

- nézetem szerint a dunamedencei államok közötti jószomszédi kapcsolatok fontos elemei az általános európai enyhülésnek. a kelet és a nyugat közötti megértés új alapjainak kiépítésére talán itt van a legnagyobb lehetőség, azon a vidéken, ahol a duna összeköti nyugat- és kelet-európát.

/folyt. köv./

13.50/1l

-45-

bb. 23. /klaus előadása..... 1. folyt./ gy

klaus emlékeztetett az ENSZ közgyűlésének 1965. decemberi határozatára, amely üdvözölte a különböző társadalmi rendszerű európai országok jószomszédi kapcsolatainak kialakulását, együttműködését. a kancellár kijelentette: - az osztrák kormány ezt a határozatot úgy tekinti, mint állandó felhívást éppen a dunamedence népeihez, ahol a történelem, a földrajz és jövő feladatai egyenesen köteleznek bennünket, hogy az egymás mellett éléstől eltaláljunk az együttéléshez. természetesen ez a politika nem merülhet ki deklarációkban, hanem a gyakorlati, konkrét életben kell éreztetnie hatását.

szólt arról, hogy e kérdésekről volt már alkalma tárgyalni szovjet, jugoszláv, román, lengyel államférfiakkal, e politika kialakítását szolgálja budapesti utazása, amelyet, mint reméli, hamarosan további látogatások követnek más kelet-európai fővárosokban. az osztrák kormány úgy véli, hogy a dunamedencei együttműködés egyidejűleg értékes és lényeges előfeltétele egy összeurópai együttműködésnek, mindenekelőtt gazdasági téren.

Josef Klaus előadása befejező részében igen meleg szavakkal méltatta az osztrák-magyar kapcsolatokat jelentőségét: - nem romantika, hanem a múlt, a jelen és a jövő realista szemléletén alapul, ha kijelentem: a történelem egyazon ház lakójává tett bennünket, a jelenben szomszédok vagyunk és a jövő együttműködésre hív, ha biztosítani akarjuk az elérhető gazdasági, tudományos és társadalmi haladást - mondta. a jószomszédi kapcsolatoknak a függetlenség, a nemzeti szuverenitás, az egyenjogúság, a belügyekbe való be nem avatkozás elvén és a kölcsönös előnyön kell alapulniok. Ausztria, amint hangsúlyoztam, kész a kölcsönös érdekeken alapuló együttműködésre: a jóakarattal kinyilvánítása fontos szakasz a jószomszédi kapcsolatok fejlesztésében, de a célt csak akkor érjük el, ha a jóakarattal megnyilvánul a népek mindennapi életében, ha kiküszöböljük a bizalmatlanságot s mindazokat az akadályokat, amelyek elválasztják egymástól a népeket.

- az osztrák kormány a fenti elvek alapján behatóbbá kívánja tenni a kulturális kapcsolatokat az olyan művészek, tudósok hazájával, mint Bartók, Kodály, Semmelweis, Petőfi és sokan mások, akik termékenyítőleg hatottak az egész európai műveltségre.

/folyt. köv./

14.05/gy

- 46 -

le

bb. 23. /klaus előadása... 2. folyt./ gy

Ausztria erősebb kereskedelem-politikai együttműködést is kíván. készek vagyunk támogatni a kapcsolatok felvételét, a tapasztalatok kicserélését a tudományos intézmények között. a nemzetközi kapcsolatok aktív politikájának meg kell nyilvánulnia Ausztria és Magyarország jövőbeli kapcsolataiban is. azért jöttünk Budapestre, hogy nyíltan kifejezzük erre irányuló készségünket, félreérthetetlenül kinyilvánítsuk az előrehaladás szándékát. meggyőződésünk, hogy ezzel nemcsak külpolitikai elveinknek teszünk eleget, hanem új mérföldkőhöz érkezünk az osztrák-magyar kapcsolatokban. kívánom, hogy ez a mérföldkő egyúttal az emberi haladást, a béke biztosítását is jelezze majd ebben a térségben, s példája legyen a valamennyiünk által vágyott európai kiegyezésnek - fejezte be előadását dr. Josef Kalus kancellár. /mti/

bb. 16. /megkezdődött.... 3. folyt./ gy

t sl/lk/zs/bs

hosszantartó, Nagy Taps fogadta Gáspár Sándor referátumát.

ezután Somogyi Miklós

----- a szót számvizsgáló bizottságának elnöke terjesztette elő a bizottság jelentését.

Elmondta, hogy a szót gazdálkodását [redacted] és a gazdálkodással összefüggő valamennyi határozatát az ésszerű takarékoság jellemezte az elmúlt időszakban. 1963 és 1966 között 412 millió 325 ezer forint volt a szót bevétele, ennek az összegnek 25,2 százaléka beruházások és támogatások formájában közvetlenül visszakerült a szakszervezeti tagsághoz. több mint 54 millió forintot költöttek oktatási és kulturális célokra, például művelődési otthonok és könyvtárak támogatására, majdnem 13 millió forintot fordítottak az üdülők, mindenekelőtt a gyermek-üdülők fejlesztésére. beruházásokra körülbelül 18 millió forintot költöttek.

a számvizsgáló bizottság jelentése utal arra, hogy a szakszervezeti tagság létszáma 1962 óta 11,3 százalékkal nőtt, ami jóval meghaladja a bérből és fizetésből élők számának növekedési ütemét. ez azt bizonyítja, hogy a tömegek biznak a szakszervezeti mozgalomban és egyetértenek céljaival.

14.15/1L

-47-

/folyt. köv./

le

bb. 16. / megkezdődött..... 4. folyt./ gy

a szakszervezeti mozgalomban jelentősen javult a politikai és gazdasági munka színvonala, tovább javult a tagdíjfizetési morál, megszilárdult a pénzügyi fegyelem. a számvizsgáló bizottság megválasztása óta eltelt időszakban a szot-nál és szerveinél visszaélést nem tapasztaltak.

a számvizsgáló bizottság jelentése ezután részletesen elemezte a szot különböző vállalatainak gazdálkodását. a munkavédelmi tudományos kutató intézet munkájáról például megállapította, hogy az intézet immár nemcsak kutatásokkal, hanem egyes munkásvédelmi eszközök gyártásával is kénytelen foglalkozni, mert az arra illetékes szervek nem gondoskodnak azok üzemszerű előállításáról.

sonogyi miklós ezután a számvizsgáló bizottság munkamódszereiről, a revizori gárda tevékenységéről, majd az alapszerveknél működő számvizsgáló bizottságok munkájáról beszélt.

sz/tm/zs/bs

ezután gál lászló

----- a szot titkára a szakszervezetek alapszabályának módosításáról szólt.

a magyar szakszervezetek alapszabályára vonatkozó, a kongresszus elé terjesztett tervezet sok észrevétel, javaslat figyelembe vételével készült. a cél az volt, hogy az alapszabály ne tartalmazzon felesleges részleteket, ugyanakkor mind az alapszervezetek, mind a közép- és felső szervek számára megfelelő utmutatást adjon, biztosítsa a szervezett működést, lehetőséget nyújtson az önállóbb, felelősségteljesebb munkára. a módosításokat a szocialista társadalom építésében végbement változások, a szocializmus teljes felépítésének előmozdítására irányuló törekvések indokolják.

az alapszabály - a tervezet szerint - a szakszervezetek feladat körét többek között így fogalmazza meg: „a szakszervezetek a magyar szocialista munkáspárt eszmei, politikai, ideológiai irányításával önálló szerveként tevékenykednek, vezető szerveik határozata alapján szervezik és nevelik a dolgozókat társadalmunk politikai, gazdasági erejének növelésére, érvényesítik a dolgozók anyagi, szociális és rendelkezésben biztosított jogait. erősítik a munkásosztály egységét, hatalmát, támogatják a munkások, a parasztok, a társadalom valamennyi rétegének szövetségét, a szocialista nemzeti egység megteremtését. tevékenyen részt vesznek a tervezésben, a gazdasági, építő, és szervező munka feladatainak megvalósításában, a szocialista munkaverseny megszervezésében, az üzemi demokrácia fejlesztésében.

/folyt. köv./

14.25/11

-48-

le

bb. 16. / /megkezdődött..... 5. folyt./ 11

képviselik, védelmezik tagjaik érdekeit, törvényes jogait és közreműködnek a dolgozók élet- és munkakörülményeinek rendszeres javításában, a bürokratizmus elleni harcban,,.

az előadó a továbbiakban az alapszabálynak szervezeti kérdésekre vonatkozó módosítási tervezetét ismertette. eszerint országos, vállalati, gyáregységi, üzemi, intézményi, hivatali szakszervezeti tanács létrehozására, választására ad lehetőséget az alapszabály, amely egyben rögzíti e szervezetek feladat körét.

gál lászló a továbbiakban szólt a szakszervezeti választásokkal kapcsolatos javaslatokról. több olyan indítvány érkezett, hogy az alapszervek szintjén ne két, hanem négy évenként tartunk választást -mondta. a vitatott kérdésben az a vélemény alakult ki, hogy tartsuk fenn a két évenkénti választást. az alapszabálytervezet azonban kimondja, hogy az országos vállalati, gyáregységi, üzemi, intézményi, hivatali, szakszervezeti tanács és az általa választott szervek, személyek mandátuma a választástól számított újabb két évvel meghosszabbítható, a taggyűlések, küldött-értekezletek, illetve a központi vezetőségek hozzájárulásával. a tervezet ezen kívül javasolja a póttagság megszűnését és azt, hogy a szakszervezeti tisztségviselők ne csak visszahívhatók, hanem felmenthetők is legyenek.

kitért a tervezet a különböző szakszervezeti szervek ülésének időpontjára, de kiemeli, hogy az üléseket, értekezleteket az adott feladatoknak megfelelő időpontokban kívánatos és lehet tartani.

az előadó hangsúlyozta hogy az alapszabály tartalmazza és tükrözi a szakszervezeti mozgalom fejlettségét, szerepét, jelentőségét. a tervezet lehetőséget ad a jobb munkára, ha az alapszabály követelményeit a tagság, a gyakorlatban mind tökéletesebben érvényesíti. a szot nevében kérte a kongresszust, hogy a szakszervezeti munka alkotmányként fogadják el a betervezett alapszabályt.

gál lászló tapssal fogadott szavai után ebédszünet következett.

/folyt. köv./

14.30/11

- 49 -

le

bb 24. josef klaus kádár jánosnál

t ha-ju cz

1967. május 3.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szerdán délelőtt a párt központi bizottságának székházában fogadta dr. josef klaus, osztrák szövetségi kancellárt, valamint dr. lujo toncic-sorinj külügyminisztert és a kancellár kíséretének több más tagját. a látogatásnál jelen volt fock jendő, a kormány elnöke és péter jános külügyminiszter.

kádár jános szívélyes szavakkal köszöntötte az osztrák vendégeket. klaus kancellár, aki a parlamenti tárgyalások után rövid körutat tett gépkocsival, megtekintette a margitszigetet is, budapest ujjaépítésének eredményeit méltatta, s kádár jános felhívta vendége figyelmét e munka egy érdekes állomására: az ujjaépülő egykori királyi palotára. a kancellár kérdésére, milyen rendeltetést szánnak az ujjaszülető palotának, kádár jános elmondotta, hogy ott az ország kulturális életének új központját alakítják ki.

ezt követően klaus kancellár és az osztrák küldöttség valamennyi tagja látogatást tett a dunabizottság székházában. a vendégeket vaszil bogdanov a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete, a a szervezet ezidőszerinti elnöke kapikrajan a dunabizottság szovjet igazgatója és feik osztrák igazgatóhelyettes valamint lajti tabor nagykövet, a dunabizottság magyar titkára és a tagállamok állandó képviselői üdvözölték. jelen volt a látogatásnál péter jános külügyminiszter is.

bogdanov nagykövet üdvözlő beszédében hangoztatta, hogy az utóbbi időszakban növekedett a dunabizottság jelentősége, munkájával mind nagyobb mértékben hozzájárult a dunamenti népeket és országokat összefűző hagyományos barátság és együttműködés fejlesztéséhez. a nagykövet köszönetet mondott klaus kancellárnak azért, hogy a dunabizottság vezetőit az elmúlt évben az osztrák kormány meghívására sikeres, hasznos látogatást tehettek ausztriában.

/folyt. köv./

15.15/ju

1545

-50-

bb 24. / josef klaus ... 1. folyt. /-ju

klaus kancellár válaszában kijelentette: osztrák részről természetesen nagymértékben érdekeltek abban, hogy fokozottan hasznosítsák a dunát, mint szállító utat, mint energiahordozót, mint a turisztikát elsősegítő közlekedési vonalat, az a gyakorlati együttműködés, amely a dunabizottságban a tagállamok között kialakult, pozitívan befolyásolja a dunai országok közötti politikai légkört is. még sok lehetőség van a dunabizottságban végzett munka fejlesztésére és ehhez a maga részéről sok sikert kíván - hangoztatta josef klaus.
/mt1/

--

bb 25. az osztrák vizgazdálkodási szövetség tiszteletbeli tagjának választotta az országos vízügyi főigazgatóság vezetőjét

k sb/j-ju cz

1967. május 3.

az osztrák vizgazdálkodási szövetség dégen imrét, az országos vízügyi főigazgatóság vezetőjét a vizgazdálkodás területén végzett tevékenységének elismeréséért tiszteletbeli tagjává választotta. a neves osztrák testület fennállása óta ez az első eset, amikor magyar szakembert részesített ebben a megtiszteltetésben. a tiszteletbeli tagságról szóló diszoklevelet georg beuerle, az osztrák vizgazdálkodási szövetség elnöke, a hazánkban tartozkodó osztrák vízügyi küldöttség vezetője nyújtotta át dégen imrének. /mt1/

--

15.32/szb

-51-

1545

le

bb 26.

ju-cz

1967. május 3.

a magyar távirati iroda jelenti: giovanni gambella olasz állampolgárt, a budapesti olasz intézet volt igazgatóhelyettesét kémkedésért a budapesti fővárosi bíróság jogerősen 5 év és 6 hónap börtönre ítélte. gambellát - kérelmére - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kegyelemben részesítette. az illetékes hatóságok szabadlábra helyezték, majd 1967 május 2-án visszautazott hazájába. /mti/

budai ferencet, a magyar népköztársaság milanoi külkereskedelmi kirendeltségének munkatársát az olasz bíróság koholt vádak alapján kémkedésért ártatlanul elítélte. a jogerősen kiszabott büntetést az olasz köztársaság elnöke elengedte. budai ferenc 1967. május 2-án hazaérkezett.

bb 28. garázda fiatalembert ítéltek el

vid kz/ju ká

1967. május 3.

szarka béla 19 éves orosz lányi fiatalember a vonaton rézszen, garázda módon viselkedett. sértegette az őt rendreutastító jegyvizsgálót, és amikor bekisérték az orosz lányi forgalmi irodába, ott folytatta botrángysorozatát. felborította a butorokat, kiütötte az ablakokat. másik alkalommal egy megörzésre átvett karórárt adott el hasonló kora orosz lányi társával - lazók mihállyal - s az órát közösen elitták. lazókat közveszélyes munkaerülés miatt is bűnösnek mondták ki. fiatal korukat figyelembe véve lazók mihályt 6 havi, szarka bélát pedig 10 havi szabadságvesztésre ítélték. /mti/

16.00/ju

-52-

bb 34. a svéd külügyminiszter budapesten

t ha/se-lm -cz

1967. május 3.

torsten nilsson svéd külügyminiszter bukarestbe utazóban szerdán délután rövid időre megszakította útját budapesten. nilssont a ferihegyi repülőtéren péter jános magyar és dr. lujo toncic-sorinj osztrák külügyminiszter üdvözölte. jelen volt torsten brandel a svéd királyság és dimitriu turcus a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb 29. jugoszláv vállalatok is részt vesznek a szegedi ipari vásáron

a vid szf/fné-lm ká

1967. május 3.

a hagyományos szegedi ipari vásár és kiállítás előkészületeiről szerdán sajtótájékoztatót tartottak a szegedi tanács házában. árvai józsef vb elnökhelyettes elmondotta, hogy minden eddiginél több, összesen százöt magyar és jugoszláv vállalat, illetve hazai kisipari szövetkezet és más kiállító vesz részt a július 15-én megnyíló délmagyarországi ipari seregszemlén.

jugoszláv ipari üzemek ezuttal első ízben mutatkoznak be a szegedi vásáron, szeged és szabadka mélyülő testvérvárosi kapcsolatainak jeleként. a nemrégiben megkötött megállapodás értelmében 13 szabadka vállalat állít ki szegeden. szegedről ugyanennyi viszi majd el legszebb termékeit a július 1-én szabadkán megnyíló vajdasági ipari kiállításra és vásárra. a szabadka cégek kerékpárt, szeszt, üdítő italt, textilt, bőrt, szőrmét, cipőt, huskonzervet, csokoládét, cukorkát, téiszt, nyomdaipari és kozmetikai termékeket mutatnak be.

szegeden a kiállítás területén levő kamaraszínházat bocsátják a jugoszláv kiállítók rendelkezésére. /mti/

16.15/szb

-53-

bb 27. az első földieper

1 kz/-lm ká

1967. május 3.

a földművesszövetkezetek pest megyei értékesítő központjának pócsmegyeri mintagazdaságában kézzelfogható eredményt hozott a földieper érési idejének rövidítésével kapcsolatos kísérlet: beérett, s a következőkben már folyamatosan szedik a fólia alatt nevelt földiepret. az első szállítmány - 30 kiló kitűnő minőségű földieper - a lenin köruti mintaboltban került a fogyasztók elé. a fólia alkalmazásával mintegy három héttel előbbre hozható a földieper ideje, s ennek első sorban az export szempontból nagy a jelentősége./mti/

..-

bb 30. marxista esztétika, automatizálás-kibernetika - átfogó tudományos kérdések az akadémiai nagygyűlésen

t ms/j-lm sr

1967. május 3.

a magyar tudományos akadémia nagygyűlésének szerdai tanácskozásain több olyan átfogó, komplex tudományos témát vitattak meg, amelyeknek megoldása jelentősen segíti az ország gazdasági és kulturális fejlődését.

a marxista esztétika időszerű kérdéseinek vitáját szigeti józsef, a filozófiai tudományok doktora, az akadémia filozófiai intézetének igazgatója vezette be. hangsúlyozta, hogy a marxista esztétika, mint tudományos gondolkodás, továbbépítve alkot. támaszkodik az elmélet meglévő eredményeire.

a másik komplex kutatási téma az automatizálási-műszaki-kibernetikai kutatások helyzete és várható fejlődése volt. erről benedikt ottó akadémikus, az akadémia automatizálási kutató intézetének vezetője számolt be. az akadémia három évvel ezelőtt külön bizottságot hozott létre ezeknek a kutatásoknak a megszervezésére. viszonylag rövid idő alatt jelentős eredmények születtek. az egyik legfontosabb ilyen eredmény, hogy megkezdték és a jövő évben be is fejezik az új péti nitrogénművek számológépes irányításának munkálatait. a gyár berendezéseit tervező és szállító dán cég az automatizálási kutató intézettel kooperálva dolgozza ki az üzem programozását. az elkészült programokat időről-időre kicserélik, és ellenőrzésképpen a másik intézet gépén is lefuttatják. ez a programozás száz ember egyévi munkáját jelentő feladat, amelynek elvégzését meggyorsítja, hogy magában a programozásban is igénybe veszik a kibernetikai gépeket. az új üzemben a számológép állandóan tájékoztatja majd az üzem vezetőit és a gépek kezelőit az optimális üzemi viszonyokról, és ennek megfelelően javaslatokat ad az üzem irányítására, a gépek kezelésére.

/folyt.köv./
16.27/e

- 54 -

le

bb 30. /marxista ...1. folyt./-lm

~~.....~~
ez a számológépes irányítás Európában is úttörő jellegű, és tapasztalatait felhasználják majd több hazai nagy vegyipari üzem automatizálásában.

elkészült továbbá egy, számjegyes pályavezérlésű berendezés, amely ugyancsak gépi programozás alapján, önműködően számítja ki a szerszám gép pályáját, és a szerszámkopást is figyelembe véve vezérli a gépeket. az elkövetkező öt-tíz évben érnek meg igazán ennek a munkának gyümölcsei a digitális technika fejlesztésében, az önműködő gépkonstrukciós módszerek kidolgozásában és a nagyüzemek számológépes irányításában.

az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása című témát szádeczky-kardoss elemér akadémikus foglalta össze.

a nagyüzemi állattartás egészségügyi feltételei közül, - amelyek megvalósításban az állattenyésztőkön és higiénikusokon kívül az állatorvos-tudomány, az építőipar és az épületgépészet szakemberei működnek együtt, - dr. Kovács Ferenc egyetemi tanár a tartási és takarmányozási tényezők kihatásait, Mészáros János egyetemi tanár pedig a légző- és emésztőszervek megbetegedéseit okozó fertőző anyagokról szerzett újabb ismereteket foglalta össze.

megkezdődött a szilárd testek fizikájának kétnapos vitája is, amelyben többek között Pál Lénárd levelező tag, nagy elemér és Keszthelyi Lajos, a fizikai tudományok doktora tartottak előadásokat.

a tudományos osztályok közül szerdán a nyelv- és irodalomtudományok, az agrártudományok, az orvostudományok, a műszaki tudományok és a biológiai tudományok osztályai tartottak ülést, amelyen Tamás Lajos, Mócsy János, Babics Antal, Bognár Géza és Straub F. Brunó akadémikusok, osztálytitkárok terjesztették elő a vezetőségek beszámolóját az illető tudományterületek helyzetéről, időszerű kérdéseiről és jövő feladatairól.

csütörtökön újból több átfogó tudományos téma és osztályülés szerepel a nagygyűlés napirendjén./mti/

..-

16.40/szb 14 15 P -55-

le

szerkesztőségek figyelmébe!

-ju cz 1967. május 3.

mai bb 14. sz. hírünk címében és második sorában helyesen ,, a magyar hősök emlékművét,, irandó.

a hír ötödik sora helyesen : r o s t a e n d r e a k k i
ü g y v e z e t ő elnöke ... stb.
/mti/

bb 31. a kivilágítatlan szekér két lábtörést okozott
a vid kz/fné-ju ká 1967. május 3.

oroszló Miklós 51 éves ládpetri lakos besötétítés után tartott hazafelé az ónodi úton kétfogatu tehenes szekerekkel a mező munkából. a kivilágítatlan szekér után haladt motorkerék-párjával szabó János segédmunkás, aki előzni akarta a fogatot, de az út másik oldalán szembejövő gépkocsi reflektorfénye megzavarta, elvesztette uralmát a motorkerékpár fölött és a szekér tengelyébe ütközött. Ő is és pótlása is lábtörést szenvedett, oroszló Miklós, a szekér gazdája és vele lévő felesége, bár látták, hogy komolyabb szerencsétlenség történt, tovább hajtottak. a miskolci járásbíró sulyos testisérítést okozó gondatlan veszélyeztetés és segítségnyújtás elmulasztása miatt - büntetlen előéletükre tekintettel - oroszló Miklóst 7, feleségét 2 hónapi szigorított szabadságvesztésre, szabójánost pedig, aki féktávolságon belüli járművezetéssel a közszelvényeit áthágta, s ezzel pótlásának 8 napon túli sérüléséhez hozzájárult, 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte /mti/

16.50/ju

-56-

bb 32. új szálloda épül székesfehérvárott alba regia néven

vid szf/fné-ju ká 1967. május 3.

a székesfehérvári tanács a hungária szálloda és éttermi vállalattal együtt új, korszerű hotel építését határozta el. a fejér megyei tanács szerdai ülésén úgy döntöttek, hogy a szálloda építéséhez a városi tanács 12 millió, a beruházást lebonyolító hungária szálloda és éttermi vállalat pedig 6 millió forinttal járul hozzá. az egyedi terv szerint épülő szálló 200 személyes lesz, s 1970-re készül el. a város ókori nevéből, az alba regia nevet kapja. /mti/

bb 33. műszaki hónap kezdődött csongrád megyében

vid szf/fné-ju ká 1967. május 3.

csongrád megyében szerdán megkezdődött az idei műszaki hónap eseménysorozata. május végéig 85 előadást, tucatnyi kiállítás rendeznek, ezen kívül szakmai vetélkedőkkel, filmvetítésekkel gazdagítják a programot. több előadás foglalkozik majd a gazdaságirányítás új rendszerének kérdéseivel és az újító mozgalommal. a műszaki hónap megrendezésében a vállalatokon, valamint a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségén kívül öt társadalmi szervezet vesz részt. /mti/

bb 38. elhunyt dr. koltai Vilmos igazgató főorvos

j-ju la 1967. május 3.

dr. koltai Vilmos, a veszprémi megyei kórház nyugalmazott igazgatófőorvosa, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizánszövetség tagja ötvenkilenc éves korában elhunyt. hamvasztás előtti bicsuztatása szombaton délután fél négy órakor lesz a rákoskeresztúri köztemetőben.

mszmp veszprém megyei bizottsága
magyar partizánszövetség /mti/

17.00/ju

-57-

bb 35. fiatal képzőművészek kiállítása egerben

vid szf/fné-lm ká

1967. május 3.

figyelemre méltó programot dolgozott ki fiatal képzőművészek támogatására egerben a heves megyei művelődési ház. megalakította a fiatal képzőművészek körét és állandó kiállító terem bocsátott rendelkezésükre. tíz fiatal képzőművész mintegy 150 művét mutatják be a tavaszi tárlaton, amelyen kéthetenként cserélik a képeket. a kiállítást szerdán délután nyitották meg kiss etelka és haász istván főiskolai hallgatók munkáiból. /mti/

--

bb 37. megalakult az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár megyei csoportja

vid kz/fné-lm ká

1967. május 3.

az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár megyei csoportja szerdán tartotta alakuló ülését a nyíregyházi bessenyi klubban. a csoport elnökének, dr. fekszi istvánt, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökét választották. az ülésen megbeszölték a képviselők területi és országgyűlési munkájával kapcsolatos kérdéseket. /mti/

--

bb 41. őzcsordák dézsmálják a vetéseket a tiszta mentén

a vid kz/fné-lm ká

1967. május 3.

a közép-tisza vidékén a tavaszi áradás miatt az őzek elhagyták megszokott „otthonukat”, s százas csapatokba verődve menekültek a száraz területekre. az őzcsordák jobb híján a termelőszővetkezetek szépen fejlett buzavetéseit és őszi árpát dézsmálják, de ellátogatnak a cukorrépa területekre is. a vadászársaságok akciót szerveztek a hivatlan vendégek szétterelésére. /mti/

--

17.04/ju

-58-

bb 36. családi dráma rákócziujfaluban

a vid kz/fné-ju cz

1967. május 3.

ifj. erdélyi ferenc 28 éves gyár munkás rákócziujfalui lakos az utóbbi időben gyakran veszekedett feleségével, aki szóváltette rendszeres kártyázásait. szerdán délelőtt ismét heves szóváltásra került sor közöttük. ifj. erdélyi ferenc a vita hevében felkapta a közelben lévő baltát és azzal febesújtotta feleségét. az ütés következtében a szerencsétlen asszony a helyszínen meghalt. erdélyi ezután zsebkésével olyan súlyosan megsértette önmagát, hogy nemsokkal később ő is meghalt. a családi dráma ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást. /mti/

--

bb 39. a magyar-török kulturális csereprogram

j-ju cz

1967. május 3.

alapján szerdán tiznapos vendégszereplésre törökországba utazott radnai györgy operaénekes, aki két alkalommal az ankarai operaházban lép fel, egy ízben pedig dalestet ad a török közönségnek. /mti/

--

bb 40. a zöldár sikere a franciaországi filmfesztiválon

k áé/áé-ju la

1967. május 3.

a franciaországi hyeresben közel múltban lezajlott nemzetközi filmfesztiválon nagy sikert aratott a „zöldár” című magyar film: gaál istván alkotását ezüst díjjal jutalmazta a zsűri. /mti/

--

17.17/e

- 59 -

le

bb 42. oroszlánfóka-halál násztáncból

1 cs/fné-Lm -cz

1967. május 3.

néhány napja tragikus véget ért a fővárosi állat- és növénykert egyik oroszlánfókája: a fiatal, alig három éves nőstény olyan heves násztáncot lejtett a beton-, tengerparton,, kigyózott, csapkodta magát, bájjait mutogatva a him előtt, hogy súlyos belső sérülések, vérzés következtében elpusztult.

dr. anghi csaba főigazgató tájékoztatásul közölte, hogy a felszabadulás óta 1966-ban először sikerült fókát szerezni a budapesti állatkertbe: két zebra csikóért hannoverből kaptak három oroszlánfókát. mindezideig jól érezték magukat, rendszeresen megkapták a tengerihal adagjaikat: lengyelországból fagyaszttva küldik a friss fókacsemegét. az édesvízű kosztot ugyanis egy-két nétnél tovább nem bírják. eléggé ritka jelenség az európai állatkertekben a fókák párzása, főleg pedig a borjazásuk. felnevelni eddig sehol nem sikerült a fogságban ellett fókaborjakat. a megmaradt egy hímről és egy nőstényről tehát nem várhatunk szaporulatot. ugyanakkor a násztánc a csupasz betonon továbbra is veszélyes lehet, így puha, fővenyes ,,tengerpart,, kiképzése nélkül nincs biztonságban az árvánmaradt kedvesen játékos fókapár./mti/

--

bb 43. májusban országos, szeptemberben nemzetközi kutya-kiállítást rendeznek budapesten - kutya-bélyeg sorozatot adnak ki az országos kiállításon

1 cs/fné-Lm -cz

1967. május 3.

május 14-én, vasárnap nagyszabású országos kutyaállítás és szépségversenyt rendeznek a budapesti ügető pályán. a különböző kutya fajták 640 példányát nevezték be eddig a hazai tenyésztők, néhány jellegzetes értékes fajttal azonban osztrák, lengyel és csehszlovák ,,kutyasok,, is részt vesznek a seregszemlén. különös érdekességet ad az eseménynek, hogy most első ízben igen szép hét darabos kutya-bélyeg-sorozatot adnak ki az országos kiállítás alkalmából.

/folyt.köv./

17.25/Lm

- 60 -

bb 43. /májusban országos, szeptemberben nemzetközi kutya-kiállítást rendeznek budapesten - kutya-bélyeg sorozatot adnak ki az országos kiállításon

szeptember 9, 10-én a budapesti nemzetközi vásár területén nemzetközi kutyaállítás rendeznek. a kétnapos rangsorolásra az európai országokon kívül japánból és az amerikai egyesült államokból is várhatunk vendégeket, illetve kiállítókat. az előzetes számítások szerint a kiállítás nemzetközi zsűrije több mint ezerkétszáz kutyasztár-jelölt közül választja majd ki a rangos budapesti győzteseket./mti/

--

bb 44. szőnyi olga, a magyar állami operaház magánénekesnője

k ol/j-Lm sr

1967. május 3.

szerdán amerikai vendégszerelésre utazott. a bostoni filharmonikusok kíséretével bariók a kékszakkáltu herceg vára című művének előadásán éneklő judit szerepét. az est érdekessége, hogy a herceget alakító holland énekes, gus hökman magyarul tanulta meg és éneklő el szerepét. a zenekart kulka jános vezényli a kékszakkáltu-nak ezen a ,,magyar,, előadásán./mti/

--

bb 45. sofia cosma budapestre érkezett

k ol/j-Lm sr

1967. május 3.

sofia cosma zongoraművész, a bukaresti filharmonia szólistája szerdán budapestre érkezett. a hazáján kívül már számos európai országban nagy sikert aratott s a bécsi nemzetközi zenei versenyen díjat nyert művész. pénteken egész estét betöltő műsorral mutatkozik be az országos filharmonia kamaratermében./mti/

--

17.30/ju

-61-

bb 46. a malév

-ju cz

1967. május 3.

Jó munkájával elnyerte a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a zászlót szerdán a ferihegyi repülőtéren kisházi ödön az elnöki tanács helyettes elnöke és római rudolf közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes adta át hüvös sándornak a malév vezérigazgatójának és hegybíró gyulának a malév szakszervezeti bizottsága elnökének. az ünnepeégen a malév legjobb dolgozóit kitüntették. /mti/

bb 48. a klaus előadás kerete

ha /se-j u cz

1967. május 3.

Dr. Josef klaus osztrák szövetségi kancellár szerdán délután a magyar politikai és kulturális élet többszáz személyisége előtt, a nemzetközi kapcsolatok aktív politikája a duna-medencében, címmel nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott a magyar tudományos akadémia dísztermében. az osztrák kormányfőt és kíséretét rusznák istván az mta elnöke, erdey-gruz tiber főtitkár és az akadémia elnökségének tagjai, valamint az előadás rendezője: az interparlamentáris unió magyar csoportja vezetői üdvözölték a tudós klubban. az előadás közönsége, amelynek soraiban helyet foglalt dr. lujo toncic-sorini osztrák és péter jános magyar külügyminiszter is, tapssal köszöntötte klaus kancellárt. az interparlamentáris unió magyar csoportja nevében barcs sándor országgyűlési képviselő, az elnöki tanács tagja üdvözölte a kancellárt, hangsúlyozva, hogy az esemény annál is nagyobb öröm, mivel a magas osztrák vendég előadásának témája közelről érinti a magyar közvéleményt.

Dr. Josef klaus bevezetőben köszönetet mondott az előadásra szóló meghívásért, a szívélyes üdvözlő szavakért. mint mondotta, előadása témájának kiválasztására péter jános külügyminisztertől kapott ösztönzést, aki egy hónapja tartott előadásában sikraszállt a duna-medencei országok, népek békés együttműködéséért, közös építőmunkájuk kibontakozásáért.

az előadást a mai bb. 23- as hírünkben közöltük. az anyag felhasználható. /mti/

17.40/ju

-62-

KL

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju cz

a mai bb 48. sz. hírünk / josef klaus... / 1. bek. 10. sorának közepén kérjük a következő szöveget beiktatni:

... külügyminiszter, valamint a budapesten akreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is, tapssal

a hír a következő szöveggel fejeződött be:

a kancellár nagy tapssal fogadott előadásáért barcs sándor mondott köszönetet, majd az akadémia elnöksége és az ipu magyar csoportjának vezetői újabb szívélyes eszmecserét folytattak az osztrák vendégekkel. /mti/

bb 47. komócsin zoltán,

k áé/éá-ju la

1967. május 3.

az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára beszélgetést folytat a televízió riporterével a kommunista és munkáspártok karlovy-vary-i értekezletéről. az interjú a tv május 4-én 19.00 órakor, a rádió 20.01 órakor közvetíti. /mti/

17.50/ju

-63-

KL

bb. 16. /megkezdődött...6.folyt./e

ebédszünet után Beck Sándornak, a szot titkárának elnök-
letével folytatódott a tanácskozás. nagy taps közben biszku

béla,

----- az mszmp kb titkára, a politikai bizottság tagja lépett
a szónoki emelvényre.

tisztelt kongresszus!
kedves elvtársok!
kedves elvtársak!

megtisztelő megbízatásnak eleget téve, a magyar szocia-
lista munkáspárt központi bizottságának elvtársi, baráti üd-
vezletét tolmácsolom a szakszervezetek xxi. kongresszusának
és hasznos, eredményes munkát kívánok e magasszintű, felelős
tanácskozás minden résztvevőjének. a központi bizottság meg-
győződése, hogy a most üléselő kongresszus a magyar munkás-
osztály, a szakszervezeti mozgalom forradalmi hagyományaihoz
méltóan teljesíti hivatását, hatékonyan hozzájárul a szocia-
lista társadalom teljes felépítéséhez hazánkban és a béke
megőrzéséhez, a nemzetközi munkásosztály érdekeinek védelmé-
hez, az elnyomott népek imperialistaellenes szabadságharcá-
hoz szerte a világon.

a kongresszus elé terjesztett írásos beszámoló, a szóbe-
li kiegészítés, valamint a határozati javaslat ismeretében a
központi bizottság nevében kijelenthetem: teljes egészében
egyetérték a végzett munka értékelésével, a jövő feladatainak
meghatározásával, a xxi. kongresszus fő irányvonalával.

megelégedéssel vesszük tudomásul, hogy a kongresszus elő-
készítésében, az írásos és szóbeli beszámolóknak, a dokumentu-
mokban helyesen érvényesülnek pártunk ix. kongresszusának ut-
mutatásai, a javaslatokban jól tükröződnek azok a feladatok,
amelyek a pártkongresszus alapján - hazánk belső helyzetéből
adódóan - a magyar dolgozókra várnak.

a szakszervezetek akkor teljesítik hivatásukat - folytat-
ta -, ha tevékenységük összhangban van az ország belső visz-
nyaiból és nemzetközi helyzetéből származó tennivalókkal. a
magyar szakszervezetek feladatai között fontos helyet foglal
el a nemzetközi jellegű problémák megoldásának hatékony segí-
tése.

/folyt.köv./

17.55/ju

-64-

1/28

bb 16. /megkezdődött... 7. folyt./- szb

- a mostani nemzetközi helyzet bonyolult. egyik oldalon erősödnek, aktivizálódnak a béke erői, a másik oldalon háborus, reakciós csoportosulások növelik a feszültséget, s fokozzák az agressziót földünk különböző térségeiben. Jelenleg az amerikai imperialisták vietnami agressziója jelenti a legnagyobb veszélyt a világ békéjére, egy pillanatra sem feladkezhetünk meg arról, hogy az USA délkelet-Ázsiában pusztító, gyilkos, embertelen háborút folytat a sokat szenvedett, szabadságszerető nép, vietnami testvéreink ellen, a szervezett dolgozók, a magyar nép mélyszégesen elítéli az amerikai imperialisták népirtó, agresszív háborúját, minden segítséget megadunk a hős vietnami nép igazságos harcához, politikai, gazdasági és katonai vonatkozásban egyaránt. Meggyőződésünk, hogy erőfeszítésünk a nemzetközi akcióegység megteremtésére nem marad hiábavaló.

napjainkban különösen nagy jelentőségű az európai béke és biztonság megteremtése. ezt szolgálja az európai kommunista és munkáspártok képviselőinek az elmúlt napokban karlovy varyban befejeződött tanácskozása, az ott elfogadott nyilatkozatot 24 kommunista és munkáspárt - köztük a mi pártunk is - írta alá. nagyszerű terveink valóra váltásához békére van szükség. mi nem akarunk háborút, sem hidegháborút, de nemzeti függetlenségünket minden veszéllyel szemben megvédjük.

a kommunisták minden erejüket latbavetik olyan kollektív biztonsági rendszer kiépítéséért, s olyan államközi kapcsolatok megteremtéséért, amelyek kizárják az agresszió valamennyi formáját és biztosítják az egész világ tartós békéjét. e feladat szerves része, hogy megakadályozzuk a német szövetségi köztársaságban tevékenykedő militarista erők politikájának következményeit.

immár 22 esztendeje folyik a harc az európai béke és biztonság megteremtéséért. az európai béke biztosításához, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett éléséhez szükséges a jelenlegi európai határok, így a két német állam közti határ elismerése, a két német állam létezésének tudomásul vétele; annak megakadályozása, hogy a német szövetségi köztársaság bármiféle formában nukleáris fegyverhez jusson; annak elismerése, hogy a müncheni egyezmény - megkötésének pillanatától fogva - érvénytelen.

/folyt.köv./

18.00/ju

-65-

KL

bb 16. /megkezdődött... 8. folyt./-Lm

a karlovy-varyban a proletár-nemzetköziség szellemében lefolyt eszmecsere és tanácskozás, az ott elfogadott nyilatkozat jó feltételeket teremt az európai testvérpártoknak és európa népeinek a biztonságért folyó harc sikeres folytatásához.

közös harcunkat jól szolgálja a testvérpártoknak az az álláspontja, hogy ha a nato-szerződést 1969-ben nem újítják meg, készek vagyunk a szocialista katonai tömörülésének egyidejű felszámolására, a varsói szerződés katonai szervezetének hatályon kívül helyezésére.

a tárgyalásokat magasszintű, elvi elvtársi véleménycsere jellemezte, amely bebizonyította, hogy a közös álláspont kialakításának a jól előkészített, termékeny eszmecsere a legjobb módja. a tanácskozás felhívással fordult a szakszervezetekhez is. kérjük önöket hogy nemzetközi tevékenységükben támogassák ezt a politikai vonalat, amely kontinensünkön a biztonsági rendszer megteremtésének legrealisabb alternatívája.

elvtársak!

miközben karlovy vary-ban az európai testvérpártok a biztonságról tanácskoztak, a reakció puccsot hajtott végre görögországban. helyeseljük, hogy a kongresszus - a magyar szervezett munkások forradalmi, internacionalista tradícióhoz méltóan - elítéli ezt. népünk, az egész haladó világ felháborodását és tiltakozását váltotta ki az alkotmány félredobása, s a görög antifasiszta, haladó erők, manolisz gelzosz és harcostársainak brutális elhurcolása, üldözése és bebörtönzése. az usa és a görög reakció texasi módszereket akar meghonosítani Európában. ez azonban nem fog sikerülni, mert az összes haladó és demokratikus erők még nagyobb ellenállását és összefogott harcát váltják ki Európában és az egész világon. a népek előtt lelepleződnek a „demokráciáról”, és az „igazi szabadságról”, hangoztatott szövegek.

népünk és kormányunk mindent megtesz, hogy az immár ötödik ször börtönbe vetett, világszerte ismert, nagy antifasiszta harcost: manolisz gelzoszt és a többi görög hazafit - a haladó erőkkel összefogva - megmentse a puccsisták bosszujától.

/folyt.köv./

18.05/ju

-66-

|| országok

Me

bb 16. /megkezdődött...9. folyt./-lm

a szervezett munkásoknak, a szakszervezeteknek a jelenlegi nemzetközi helyzetben szerte a világon nagy és történelmi feladataik vannak a béke védelmében, a haladó erők harcának segítésében.

biszu béla ezután belső helyzetünkről, társadalmi fejlődésünk irányáról beszélt.

- ismeretes, hogy társadalmi rendszerünk politikailag, gazdaságilag szilárd, a munkások, parasztok, értelmiségiek nagy többsége következetesen támogatja a pártot, követi útmutatásait, tanácsait. - mondta egyebek közt. a legutóbbi országgyűlési és tanácsválasztások eredményei is bizonyítják, hogy dolgozó népünk - belső fejlődésünkre vonatkozóan is - helyesli a 9. kongresszus és a központi bizottság álláspontját. a központi bizottság nevében ismételtén kijelenthetem: a jövőben még határozottabban, céltudatosabban képviseljük a dolgozók érdekeit, s a párt vezető szerepéhez hűen dolgozunk a munkásosztály érdekeit kifejező politikánk végrehajtásán, állandó megújításán.

köztudott, - és erről már a kongresszuson is szó esett - hogy szocializmust építő társadalmunk jelenleg nagy, meghatározó jellegű feladatok előtt áll, amelyek csak a szervezett munkásság aktív részvételével valósíthatók meg. a szakszervezetek munkáját és teendőit ezzel összefüggésben kell vizsgálnunk. történelmi tanulság, hogy minél nagyobbak a megoldásra váró társadalmi feladatok, annál inkább növekednek a követelmények a szakszervezetekkel szemben. meggyőződéssel állíthatom, hogy a pártunk 9. kongresszusán meghatározott nagyjelentőségű célok megvalósítása egyúttal a magyar szakszervezeti mozgalom nagy erőpróbája is lesz.

a szakszervezetek eddigi jó és eredményes munkájáról szólva azt is meg kell jegyezni, hogy sok még a kihasználatlan lehetőség és tartalék.

/folyt. köv./

18.10/ju

ML

bb. 16. /megkezdődött...10.folyt./e

- a marxizmus-leninizmus azt tanítja, hogy a szakszervezeti munka legfontosabb feltétele a szilárd és megbonthatatlan kapcsolat a munkástömegekkel. a szakszervezetek szervezésében és azok apparátusában - ahogy Lenin mondta - a legalsó szervektől a legfelsőig olyan kommunistákból és pártorkivüliekből kell hálózatot kiépíteni, akik a munkástömegek között élnek, ismerik a munkások életét, olyan emberekből, akik bármely kérdésben, bármely pillanatban hibátlanul meg tudják állapítani a tömegek hangulatát, a tömegek igazi törekvéseit, akik a legcsekélyebb idealizálás nélkül meg tudják állapítani tudatosságuk fokát és elvtársias magatartásukkal meg tudják nyerni a tömegek határtalan bizalmát.

a szakszervezetek hatékony munkája nélkül nem növekedhet a munkásosztály hatalma és vezető szerepe, nem erősödhet a néptömegek társadalmi aktivitása a szocializmus építésében. a munkásosztály vezető szerepének növekedéséhez viszont szervesen hozzátartozik, hogy erősödjék a munkásosztály szervezete, fejlődjen politikai egysége, emelkedjen világnézeti színvonalra. a szakszervezet a munkásosztály osztályszervezete, az egyetlen olyan társadalmi mozgalom, amely gyakorlatilag hazánkban az egész munkásosztályt átfogja, amely közvetlenül és szervezeten tevékenykedik a munkások között. ahhoz, hogy még jobban betöltsen vezető szerepét, magasabb szintre kell emelni osztályöntudatát. úgy gondolom: a párt joggal támasztja azt az igényt a szakszervezetekben dolgozó kommunistákkal szemben, hogy - a számában állandóan növekvő munkásosztály tudatosságának fokát a valóságnak megfelelően értékelve - szüntelenül dolgozzanak a szakszervezetekbe tömörült munkások eszmei, politikai nevelésén. hamis és helytelen minden olyan nézet, amely szavakban elismeri ugyan a munkásosztály vezető szerepét, történelmi hivatását, de a valóságban lebecsüli a szervezett munkásság erejét, a szakszervezetekben végzett munka jelentőségét.

a pártnak, hogy érdemben vezetni tudjon, az egész munkásosztály támogatására szüksége van. ez azonban nem valósulhat meg a szakszervezetek hatékony munkája nélkül. ezért a szakszervezetek tevékenységét a párt és a munkásosztály vezető szerepével egységben, szoros összefüggésben kell felfogni.
/folyt.köv./

18.14/szb

-68-

198

a szakszervezeteknek nagy a felelősségük abban, hogy helyes, alkotó jellegű kapcsolatot alakuljon ki a munkásosztály, valamint az állami és gazdasági szervek között. Közismert, hogy a proletárdiktatura időszakában - s így jelenleg nálunk is - a munkásosztály nemcsak a hatalom birtokosa és a termelőeszközök tulajdonosa, hanem egyben munkavállaló is. ennek megfelelően a szocializmus építésének időszakában különféle rész kérdésekben lehetségesek ellentétek a munkásosztály egyes csoportjai, valamint egyes állami, gazdasági szervek, intézmények között. a párt vezetésével a proletárhatalom helyesen képviseli a munkásosztály egyetemes érdekeit. ezért az egész társadalom szintjén nem vezet semmiféle ellentmondáshoz, hogy a munkásosztály a termelőeszközök tulajdonosa és egyben munkavállaló. ellenkezőleg, - ez a fejlődés biztosítója. ha mégis keletkeznének nézeteltérések a munkásosztály egyes rétegei, vagy egyes állami, gazdasági szervek és intézmények között, a szakszervezeteknek e kötelességet jól kell érteniük és helyesen kell felfogniuk. az egész osztály érdekeit kell képviselniük és védeniük. ugyanakkor feladatuk, hogy lépjenek fel mindenféle bürokratizmus ellen, s bírálják az egyes gazdasági szervek esetleges hibás intézkedéseit. ugyanígy küzdjenek a munkásosztályon belül kialakult helytelen nézetek ellen, így az ellen is, ha a munkásosztály egy-egy csoportja saját érdekét az egész osztály rovására védelmezi, vagy ha saját helyzetét az egész osztály kárára akarja javítani.

találkozni olyan jelenséggel is, hogy helyenként egyoldalúan értelmezik és leszűkítik az érdekképviselő fogalmát, s szociális vagy bérügyi intézkedéseket tekintenek csupán érdekvédelemnek. természetesen nem helyes lebecsülni a szociális juttatások jelentőségét, de látni kell: a munkásosztály igazi érdeke nemcsak a szociális és bérügyi intézkedésekkel azonos. a munkásosztálynak osztálytársadalmi, állami, politikai, gazdasági, sőt nemzetközi vonatkozású érdekei is vannak és mindezeket összefüggésben, kölcsönhatásban kell képviselni.

a szakszervezetek növekvő feladatai között szót kívánok ejteni a szervezett munkásságnak a gazdaságirányítás új rendszerével kapcsolatos felelősségéről. a gazdaságirányítás reformját a párt kezdeményezte. a reform gazdaságirányítási rendszerünkben, egész gazdasági mechanizmusunkban elveti mindazt, ami ma már túlhaladott és fékezi a népgazdaság gyorsabb fejlődését, a párt gazdaságpolitikájának megvalósítását. ugyanakkor megőrzi mindazt, ami most is jó és a jövőben is helyes lesz, megalkotja azt az újat, aminek feltételei már megértek, vagy érlelődnek. /folyt.köv./

bb 16. /megkezdődött... 12. folyt./- szb

a reform gazdaságpolitikánk szervező része, és a szocialista termelési viszonyok további erősítésére irányul. a szocializmus mielőbbi teljes felépítése megköveteli, hogy az ország anyagi javainak növeléséhez, társadalmunk életkörülményeinek javításához a gazdaságirányítási rendszer segítségével is jobb feltételeket biztosítsunk. a magyar népgazdaságban a szocialista termelési viszonyok alapján megvannak a gyorsabb fejlődés lehetőségei. a reform szellemében a munkaszerinti elosztás elvének jobb érvényesítésére törekszünk. az előkészületek jó irányban és ütemben haladnak, a párt különböző vezető szerveiben nagy gondot vizsgálják a szükséges intézkedéseket.

az a tervünk, hogy a kormányzati szervek az év harmadik negyedében a vállalatok rendelkezésére bocsátják a gazdaság új feltételeit. az üzemekben addig is folyik a felkészülés az új mechanizmusra. a párt nagy munkát végez a reform politikai előkészítése, a koncepció ismertetése, propagandájának érdekében és megszervezte a gazdasági vezetőkaderek, a párttitkárok, szakszervezeti vezetők és más funkcionáriusok tanfolyamszerű képzését is.

a reformot - alapjaiban - 1968-ban bevezetjük. az új rendszer teljes kibontakozása azonban természetesen többéves folyamat. de már az elején azt várjuk, hogy a reform révén meggyorsul gazdasági fejlődésünk, s fontos tényező lesz a harmadik ötéves terv gazdaságfejlesztési és életszínvonal-növelési céljainak megvalósításában. növeli részvételünket a nemzetközi munkamegosztásban és elősegíti az ezzel járó előnyök hatékonyabb kiaknázását.

mint minden nagy társadalmi kérdés, a reform, a kidolgozott javaslatok bevezetése is nagy erőfeszítéseket kíván valamennyi vezetőtől, s csak a dolgozók széles rétegeinek támogatásával, tudása hasznosításával vezethet eredményre.

/folyt.köv./

18.24/szb

-70-

W

bb 16. /megkezdődött... 13. folyt./- szb

mint minden új jelenség születésénél, itt is találkozni szélsőséges nézetekkel. a szakszervezetek jövőbeli szerepére vonatkozóan két ilyen véleményről szeretnék említést tenni. az egyik így fogalmazható meg: a vállalati önállóság, az igazgatók, a gazdasági vezetők nagyobb hatásköre az új mechanizmusban lényegében formálissá teszi a szakszervezetek szerepét, mivel - ugymond - a gazdasági törvények, az anyagi érdekelttség következetes felhasználása a dolgozók érdekeinek automatikus érvényesülését eredményezi majd. ez a nézet a szakszervezeti, s általában a dolgozók közötti politikai és szervező munka lebecsülését mutatja. a másik - amelyet ritkábban ugyan de találkozhatunk - azt tartja, hogy a gazdaságirányítás reformjának végrehajtása során a szakszervezetek egyedüli kötelessége az esetleges negatív hatások elleni védekezés. ez sem helyes.

a reform a szó igazi értelmében a munkásosztály legközvetlenebb osztályérdeke, az egész társadalom érdeke. a pártnak, a szakszervezeteknek, az állami, a gazdasági szerveknek együttesen azon kell dolgozniuk, hogy a reform elérje célját: növekedjen a nemzeti jövedelem, javuljanak a dolgozók élet- és munkakörülményei. a szakszervezetek a munkáshatalomtól kapott törvényben biztosított jogokkal rendelkeznek és kötelességük őrködni a törvényesség felett. kötelességük és feladatuk, hogy az üzem előtt álló célok megvalósítására mozgósítsák a dolgozókat és őrködjenek az ötéves tervben célul kitűzött életszínvonal-emelési program megvalósításán a dolgozók munka- és életkörülményeinek állandó javításán.

már szoltam arról, hogy az üzemek és vállalatok hatásköre a jövőben növekedni fog. elvileg és gyakorlatilag ugyanez vonatkozik a párt- és szakszervezeti szervekre is. amilyen mértékben nő a vállalatok hatásköre és felelőssége, ugyanugy- és hasonló mértékben - kell önállóbban és nagyobb felelősséggel dolgozniuk a párt-, a szakszervezeti és más társadalmi szerveknek is.

az említett tényezőknek a szakszervezeti munkában is lesznek, - kell, hogy legyenek - következményei. helyeselnék: hogy a demokratikus centralizmus elvének megtartásával, sőt annak megerősítésével a szakszervezetek országos tanácsa, az iparági szakszervezetek dolgozzák ki, milyen feladatokat kell megoldani ahhoz, hogy az ügyek intézése oda kerüljön, ahová tartozik, tehát elsősorban az üzemekbe. fordítsunk nagy figyelmet arra, hogy az üzemi és vállalati szakszervezeti szervek - a párt vezetésével - dolgozzanak szorosan együtt a gazdasági vezetőkkel, jól éljenek a megnövekedett jogokkal és felelősséggel.

/folyt.köv./

18.30/sz v

-71-

W

bb 16. /megkezdődött... 14. folyt./ szb

az üzemi demokrácia fejlesztésével lehetővé kell tenni, hogy a dolgozók érdemben részt vegyenek a különböző tervek és javaslatok kidolgozásában, a bérezési rendszer fejlesztésében, a jövedelem egyes részeinek helyi felhasználásában. természetesen szó sincs arról, hogy az üzemekben minden kérdést „népgyűlésen”, „vagy szavazás útján döntsünk el. de nélkülözhetetlen a reform végrehajtásában azoknak részvétele és meghatalmítása a döntésre érteit kérdésekben, akik ismerik a munkások többségének véleményét, s képesek a dolgozók nézeteinek helyes tolmácsolására.

kedves elvtársak!

a szakszervezetekkel kapcsolatban eszmei, politikai jellegű a párt irányítása. a szakszervezetek - mint szervezetek - önállóan végzik tevékenységüket. a pártirányítás azt jelenti, hogy a szakszervezetek tevékenyen részt vállalnak a párt politikájának végrehajtásából és tapasztalataikkal segítik a párt politikájának kialakítását, gazdagítását.

a párt vezető szerepe abban is kifejeződik, hogy a szakszervezetekben nagy számban dolgoznak tekintélyes, kipróbált, jól felkészült kommunisták. a pártszervezetek tervszerűen irányítanak kommunistákat szakszervezeti munkára, és fordítva: szakszervezeti munkában tapasztalt embereket párt és állami munkaterületre.

a szakszervezetek tekintélyes támaszai voltak a munkásosztály élcsapatának a burzsoázia elleni harcban, a hatalom kivívásában. a szocializmus építésében is mindig ott álltak a párt oldalán a magyar szervezett munkások. most és a jövőben különösen fontos, hogy a szakszervezetekben továbbra is erőteljesen érvényesüljön a párt vezető szerepe. sok tekintetben a kommunistákon, a pártszervezeteken múlik ez. nekik is harcolniuk kell azért, hogy mindenütt helyesen értsék a szakszervezetek növekvő szerepét. a gazdasági vezetők bátran támaszkodjanak a szakszervezetekre, mind nagyobb és több feladat megoldásához kérjék segítségüket.

/folyt.köv./

18.35/szb

-72-

120c

bb 16. /megkezdődött.. 15. folyt./- szb

természetesen az is fontos, hogy a szakszervezetek munkája - a munkásdemokrácia kiszélesítése címén a kezdeményező község növelésével - ne váljon külön a párt vezetett többi társadalmi szervezet tevékenységétől. véleményünk szerint az egyszűzemekekben együttesen kell érvényesülnie a kezdeményezésnek és a megfontoltságnak, a bátorságnak és a körültekintésnek, a lendületnek és a szervezethez való kötődésnek, a társadalmi szervek működjenek együtt a hibák elleni harc, a szüntelen előrehaladás, valamint a megintelt realitások, az objektív körülmények alaposabb figyelembe vételének minden következetes szószólójával. ezért is fontos a pártvezetés, hogy összekapcsolja, helyes irányba terelje a gazdasági kérdésekben jelentkező különböző irányzatokat és tendenciákat, hogy az összes rendelkezésre álló erők - egymást kiegészítve - az üzem és az iparág, az ország gazdasági fejlődésének hajtóerejévé váljanak.

a szakszervezetek sok energiát fordítanak munkájuk új vonásainak gazdagítására, a központi bizottság nevében arra kérem a kongresszust, hogy őrizze meg, fejlessze tovább eddigi jól bevált módszereiket is, kitartóan és céltudatosan foglalkozzanak a dolgozók sokoldalú nevelésével, mindennapos gondjainak lelkiismeretes megoldásával, a szocialista munkaverseny, a brigádmozgalom szervezésével és elterjesztésével, az öntudaton alapuló munkafegyelm erősítésével, általában a termelési folyamat megjavításával, mert e nélkül nincs igazi jólét, nincs igazi munkásdemokrácia. összpontosítsák figyelmüket a harmadik ötéves terv soronlevő feladataira, a munka termelékenységének növelésére, az önköltség csökkentésére, a termelés műszaki, technikai színvonalának emelésére.

tiszteit kongresszus!

bizom abban, hogy a tanácskozás megerősíti a szakszervezetek tevékenységének eddig követett eredményes irányvonalát, növeli a munka hatékonyságát, s hozzájárul a szakszervezeti mozgalom forradalmi vonásainak erősítéséhez. a szakszervezetek előtt bonyolult, de nagyszerű, lelkesítő feladatok állnak. erőt meríthetnek abból a tudatból, hogy a kongresszus céljai a magyar szervezett dolgozók három milliós seregének teljes egyetértésével találkoznak. a központi bizottság nevében kívánom, hogy a szakszervezetek 21. kongresszusa eredményes, hasznos munkát végezzen, segítse pártunk 9. kongresszusa határozatainak végrehajtását, a szocializmus felépítését, a munkásosztály, az egész dolgozó magyar nép boldogulását - fejezte be a résztvevők viharos tapsa közben felszólalását biszku béla.

/folyt.köv./

18.40/szb

-73-

184

bb 16. /megkezdődött... 16. folyt./-lm

napirend szerint ezután megkezdődött az együttes vita az irásban előre szétküldött kongresszusi dokumentumok, továbbá a szakszervezetek országos tanácsának referátuma, a számvizsgáló Bizottság jelentése, a szakszervezetek alapszabályának módosítására vonatkozó előterjesztés és a kongresszus határozati javaslata felett.

elsőként koltai endre, a csepeli vas- és fémművek szakszervezeti tanácsának titkára szólalt fel. Kiemelte: a szakszervezeti mozgalom munkáját az előttünk álló időszakban úgy kívánják formálni, hogy a legfontosabb teendők közé sorolják az érdekvédelem hatékonyabbá tételét, az ideológiai, politikai felvilágosító és nevelő munkát, továbbá a vállalati alapszervezetek hatáskörének kibővítését, tolmácsolta a csepeli dolgozók véleményét, hogy hasznos lenne, ha a lakásügyekben is nagyobb súllyal esne latba a szakszervezetek véleménye, ajánlása - természetesen nem a tanácsok döntési jogának ellenében.

- a szocialista brigád cím kitüntető - arany-, ezüst- és bronz - plakettjeit a jövőben ne központilag, hanem decentralizáltan ítéljék oda, s a kiváló dolgozó címet a vállalatok maguk adományozhassák a természet legjobbjaiknak, mégpedig meghatározott pénzjutalommal együtt.

tóth anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára az iparág eredményeiről számolt be, majd a munkaverseny terebélyesedéséről szólt. a textiliparban több mint tizenegyen nyerték el a kiváló dolgozó kitüntetést, és négy év alatt egyharmadával növekedett a brigádtagok száma. jelenleg a dolgozóknak csaknem 40 százaléka munkabrigádokban, 23 százaléka pedig szocialista brigádokban versenyez.

/folyt.köv./

18.45/e

18

- 74 -

bb. 16. /megkezdődött... 17. folyt./-lm

ezután elmondta, hogy a párt ix. kongresszusának határozata a munkaidő-csökkentésről a textilipar dolgozóinak régi kívánságát is hivatott teljesíteni. az iparágban a szombat éjszakai műszak megszüntetésével - immár tíz éve - a heti átlagos munkaidő 45.3 óra. szakszervezetünk központi vezetősége indokoltnak tartja, hogy a munkaidő további csökkentésénél - a három műszakos textilipari üzemeknél - ezt vegyék alapul. a textiliparban a munkaidő-csökkentés csak részben oldható meg saját erőből, szervezési műszaki intézkedésekkel - szükség van tehát központi segítségre is. bizonyos vagyok abban, hogy iparunk dolgozói odaadó munkával viszonyozzák azt a töredést, amelyet pártunk és kormányunk az életszínvonal emelése, a munkakörülmények javítása érdekében tesz -, hangoztatta.

gulyás jános, a vasutasok szakszervezete központi

vezetőségének titkára a vasút műszaki-technikai fejlődéséből adódó szakszervezeti feladatokkal foglalkozott felszólalásában. emlékeztetett arra, hogy a vasúti közlekedésben szinte forradalmi változás zajlik le, amelynek során a gőzvontatásról fokozatosan áttérnek a dízel- és a villamos vontatásra; e két utóbbi aránya 1970-ig eléri a 78-80 százalékot.

a fejlesztés általában kedvezően hat a dolgozók munkakörülményeire, könnyebbé, egészségesebbé teszi munkájukat - mondta. tisztában kell azonban lennünk azzal, hogy a technikai korszerűsítés a dolgozók számára olyan negatív következményekkel is járhat, amelyek megelőzése, kiküszöbölése sajátos feladatokat ró a szakszervezetre. az egyik legfontosabb feladat: megfelelően gondoskodni azokról a dolgozókról, akiket a gépesítés, az új technikai berendezések alkalmazása miatt más munkaterületen kell elhelyezni. a szakszervezeteknek az a véleménye, hogy az ilyen - sokszor más, távolabbi helységbe történő - átirányításnál minden esetben mérlegelni kell az érintett dolgozók egyéni, családi körülményeit is.

/folyt.köv./

18.52/e

- 75 -

18

bb 16. /megkezdődött... 18. folyt./-lm

gulyás jános a továbbiakban a munkaidőcsökkentés néhány problémájáról beszélt. a vasutnál ez sürgetőbb feladat, mint a népgazdaság többi területein. a dieselesítés következtében például a tolatószemélyzetnek az eddiginél sokkal intenzívebben kell dolgoznia, s ezért a szakszervezet szerint nagyon indokolt, hogy jelenlegi 240 órás havi munkaidőjüket 210 órára csökkentésék. ugyanannyire kell majd csökkenteni - a mostanival azonos teljesítmény és kereset mellett - az utazási szolgálatot teljesítő 23 ezer dolgozó munkaidőjét, amit még az idei évben is havi 236, illetve 252 órára terveztek. a csökkentés jórészt elérhető a készenlétben töltött, improduktív idő mérséklésével, de kizárólag szervezési intézkedésekkel nem oldható meg; ehhez megfelelő gazdasági rendelkezésekre is szükség van.

geréb sándorné, a szot titkára a magyar szakszervezetek nemzetközi tevékenységéről beszélt.

- a szervezett dolgozók körében napjainkban egyre inkább növekszik az érdeklődés a világpolitika, a nemzetközi osztályharc eseményei, a világ különböző részein élő munkástestvéreink életének, sorsának alakulása iránt - mondotta. ez az érdeklődés is kifejezi a magyar dolgozók őszinte együttérzését a világ dolgozóinak harcával, s testvéri szolidaritásukat tettekben is kifejezésre juttatják. a proletár nemzetköziség összetartó erejének bizonyítéka az az érdeklődés is, amelyet a világ minden részében tapasztalunk a szocializmust építő népek munkája, a magyar szakszervezetek tevékenysége, kongresszusunk munkája iránt.

ezután így folytatta: - a magyar szakszervezetek kongresszusán részvevő külföldi küldöttségek között is vannak olyan szervezetek képviselői, amelyek tőlünk eltérő elvi alapokon állnak. egymás nézeteinek kölcsönös tiszteletben tartása a közös érdekek alapján azonban keressük és megtaláljuk az együttműködés lehetőségeit és legmegfelelőbb formáit. baráti jobbot nyújtunk mindazoknak a szervezeteknek, amelyek velünk együtt küzdenek a nemzetközi munkásosztály közös céljaiért, akkor is, ha nézeteink egyes kérdésekben eltérők.

az előadó hangsúlyozta; hogy a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban kiemelkedő szerepet tölt be a szakszervezeti világ-szövetség, amely majdnem 140 millió szervezett dolgozót tömörít soraiban és osztályalapon állva száll sikra a világ dolgozóinak egyetemes és oszthatatlan érdekeinek védelméért.

/folyt.köv./
19.47/e

- 76 -

bb 16. /megkezdődött... 19. folyt./-lm

a szocialista országok szakszervezeteinek együttműködéséről szólva a tapasztalatok és eredmények kölcsönös megismerésének és hasznosításának jelentőségét hangsúlyozta. utalt arra, hogy a szocialista országok helyzetében, fejlődésében természetesen vannak különbségek. ezért egyes kérdések megítélésében eltérő vélemények is adódhatnak. a magyar szakszervezetek a valamennyi szocialista országra jellemző alapvető aronosságokat tekintik döntőnek. továbbra is megtesznek mindent a baráti együttműködés megszilárdításáért.

- a magyar szervezett dolgozók nap-nap után élő bizonyosságot adják proletárinternacionalista öntudatuknak - folytatta. tudják, hogy az imperializmus gaztettei ellen harcoló népek köztélme az ő harcuk is. a szervezett dolgozók felháborodása egyre fokozódik az amerikai imperialisták embertelen gaztettei láttán. féltő szeretettel és szolidaritással állnak a testvéri vietnami nép igazságos harca mellett. a vietnami műszakok, a felajánlott szabadnapok és forintok mind e szolidaritás kifejezései. a magyar dolgozók továbbra is készek arra, hogy minden szükséges politikai, erkölcsi, anyagi segítséget megadjanak a vietnami nép igazságos harcának győzelmes befejezéséhez.

- a magyar dolgozók sajátjuknak vallják az imperializmus, az elnyomás ellen harcoló valamennyi nép küzdelmét. a katonai diktatura által üldözött görög munkások és haladó erők, a fasiszta terror ellen harcoló spanyol dolgozók, a vadul tobzó tábournoki uralom ellen vértüket áldozó indonéz munkások és parasztok, az adeni szabadságharcosok, a venezuelai munkások, a faji megkülönböztetés és elnyomás ellen küzdő dél-afrikai harcosok, a reakciós katonai puccsok ellen küzdő hazafiak maguk mellett érezhetik a magyar szervezett dolgozók testvéri szolidaritását. a magyar dolgozók áldozatkészsége, a magyar orvosok, ápolók lelkiismeretes munkája adta vissza életkedvét és munkaképességét annak a 25 dominikai szabadságharcosnak, akiket az amerikai géppuskák tüze nyomorított meg.

a továbbiakban kemény szavakkal bélyegezte meg a nyugat-német revansstrebekvéseket, majd az európai kommunista és munkáspártok karlovy vary-i felhívásának jelentőségét méltatta. hangsúlyozta, hogy a magyar szervezett dolgozók eleget tesznek internacionalista kötelezettségeiknek és elősegítik az európai szakszervezetek közös fellépését a béke és biztonság érdekében.

/folyt.köv./
19.55/e

- 77 -

Ne

bb 16. /megkezdődött ... 20. folyt./-lm

benkő tiber, a postás szakszervezet soproni területi

titkára az üzemi, a szakszervezeti demokrácia fejlesztésének fontosságát hangsúlyozta, rámutatott, hogy a dolgozók azt várják: vezetők a fontosabb döntések előtt minden esetben meghallgassák véleményüket, észrevételeiket, javaslataikat. egyöntetű véleményükben, hogy ha részesei az elhatározásnak, nagyobb felelősséggel vesznek részt a megvalósításban, jobban magukénak érzik a célokat, amelyeket tetteikkel kell szolgálni.

Beszámolt arról, hogy a postás szakszervezet az elmúlt hónapokban jó néhány területen új kezdeményezéseket tett a demokrácia szélesítésére. egész sor kérdésben valóságos közvéleménykutatással alapozta meg állásfoglalását és mérte le egy-egy intézkedés hatását. az eredmény minden alkalommal megértte a fáradságot. érdemes tehát megszüntetni az e téren szerzett tapasztalatokat. folytassuk még következetesebben a megkezdett utat, hiszen a demokrácia fejlesztésének a dolgozók erősödő bizalma a jutalma, - mondotta.

szünet következett, majd a tanácskozás következő szakaszában péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára elnökölt. bejelentette, hogy a nap folyamán 54 üzemtől, vállalatától, intézménytől érkezett távirat a kongresszushoz. a feladók eredményes munkát, a szervezett dolgozók gondjainak érdemi megvitatását várják a szót parlamentjétől.

szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének

főtitkára volt a következő felszólaló. egyebek között rámutatott, hogy a különféle népgazdasági ágakat képviselő szakszervezeteknek tevékenyen részt kell vállalniuk a gazdasági tervek, a holnap termelési programjának kialakításából. különösen fontos lesz ez az 1968-ai felnőtté váló gazdasági mechanizmusban. a szakszervezetek, amelyek a vállalatoknál közvetlen kapcsolatban - emberi közelségben és ismeretségben - vannak a dolgozókkal, jelentős segítséget adhatnak a gazdasági tervezőknek azzal, hogy kikérlik és továbbítják a dolgozóknak a termelésben szerzett tapasztalatait, a munkafolyamatok ésszerűsítésére, gazdaságosabbá tételére vonatkozó megfigyeléseit, elképzeléseit. a vegyiparból - elsősorban a gyógyszeriparból - vett példákkal igazolta szilágyi sándor ennek a szakszervezeti feladatkörnek ígéretes voltát.

/folyt.köv./
19.55/lm

- 78 -

bb 16. /megkezdődött...21. folyt./-lm

ezután luis padilla, a szakszervezeti világszövetség

titkára lépett a szónoki emelvényre. bevezetőben tolmácsolta a szakszervezeti világszövetség forró, testvéri üdvözlését a magyar szervezett dolgozóknak, majd hangsúlyozta:

- napjaink eseményei új feladatok elé állítják a nemzetközi szakszervezeti mozgalmat, amelynek most legfontosabb tennivalója a vietnami nép igazságos harcának támogatása, a világszövetség kibontakozó szolidaritási akciók szélesítése. vietnam hősi fiatal áldozatos harcot vívnak a betolakodó agresszorok ellen, ez a küzdelem méltán vált ki csodálatot az egész világon. napról-napra bővül, új támogatókkal erősödik azoknak a tábora, akik tetteikkel is tanúságát adják, hogy elítélik a johnson-kormány bünyös háborúját, amely a világbékéjét veszélyezteti.

luis padilla ezután elmondotta, hogy a szakszervezeti világszövetség a napokban nyilatkozatban fejezte ki tiltakozását a görögországi események ellen, s felhívta a világ dolgozóit, hogy szervezzenek akciókat a letartóztatott hazafiak azonnali kiszabadításáért, a görög dolgozók szakszervezeti jogainak szabad gyakorlásáért. szolidaritásáról biztosította a világszövetség a jogfosztott spanyol népet, a kolumbiai és argentinai üldözötteket, az aden-i nemzeti felszabadító mozgalom harcosait.

- a haladó világ idén ünnepli a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját - folytatta. a történelmet formáló, korszakalkotó esemény hatalmas éket vert a kapitalizmus építményébe, diadalra vitte a munkásmozgalom nagy eszméit, s óriási jelentőségű szociális változásokat indított meg. a világ első szocialista államának megteremtésével fel nem mérhető segítséget kapott a népek szabadságharca, a demokráciáért, a békéért és a társadalmi haladásért folyó küzdelem.

- a szervezett munkások harca - emelte ki a világszövetség titkára - új formákat öltött, s ma már nemcsak gazdasági és szociális követelésekért, hanem az alapvető szabadságjogokért, a szakszervezeti tevékenység tiszteletben tartásáért folyik. ebben a harcban mindennél fontosabb a munkásosztály erőinek egyesítése, az érdekezésszerűség alapján. véleményünk szerint nemzetközi síkon kedvezőek a feltételek a munkásosztály világméretű egységének megszilárdítására, a szakszervezeti világszövetség azon munkálkodik, hogy a szakszervezeti mozgalomban felismerhető egységáramlatokat közös mederbe terelje.

luis padilla végezetül sok sikert kívánt a kongresszus munkájához.
/folyt.köv./
20.00/lm

- 79 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a 40-es számú mai belstencilen levő szerk. figy. 3. bekezdése
2. sorában a szöveg helyesen: ...szakszervezetek országos
t a n á c s a

bb 50: új élet sarjad a portugál gyarmatosítóktól felszabadított területen

t fo/fné-lm sr

1967. május 3.

portugál - guinea és zöldfoki szigetek afrikai függetlenség pártjának háromtagú küldöttsége, amely amílcar cabral főtitkárral az élen tartózkodik hazánkban, szerdán a magyar sajtó házába látogatott és baráti eszmecsarét folytatott ma-

gyar újságírókkal. a főtitkár részletesen szólott arról a nagyszerű, de nehéz küzdelemről, amelyet népe, a párt vezetésével évek óta folytat a portugál gyarmatosítók ellen, hazája függetlenségéért. elmondotta, hogy a portugál gyarmatosítók szomorú örökséget hagytak az egymillió lakost számláló országban, amelynek területéből már hatvan százalékot sikerült nehéz harcok árán felszabadítani. a gyarmatosítóktól megtisztított területen új élet sarjad: korábban a lakosság 90 százaléka irástudatlan volt, ma iskolák hálózatát építették ki, egészségügyi intézményeket létesítettek. köszönetet mondott azoknak az országoknak, köztük hazánknak is, azért a segítségért, amelyet a fiatal guineai szakemberek képzésében nyújtanak. az országban a felszabadulás előtt mindössze 14 felsőfokú képzettséggel rendelkező személy volt.

a főtitkár a továbbiakban rámutatott, hogy a gyarmatosítók függetlenségi harcukat szörnyű terrorcselekményekkel bosszulták és bosszulják meg. a portugál katonai akciókat nyíltan támogatja az egyesült államok és főként a német szövetségi közársaság. ez utóbbi katonai szakértőket, repülőképző tiszteket küld portugáliába.

- harcunk nagyon nehéz - mondotta a főtitkár - de nincs olyan erő, amely képes lenne feltartóztatni bennünket, küzdeni fogunk hazánk teljes felszabadításáért. ehhez erkölcsi segítséget kapunk történelmi szövetségeseinktől, a szocialista országoktól./mti/

20.02/Lm

- 80 -

bb 49. a szovjetunióba utazott

k ms/fné-ju la

1967. május 3.

a magyar tudományos akadémia ötven kutatója. a magyar kutatók két hónapos orosz nyelvtanfolyamon vesznek részt, amelyet a szovjet tudományos akadémia rendez számukra. /mti/

bb 51. finn egyetemi színjátszók debrecenben

vid szf/fné-ju cz

1967. május 3.

debrecenben, az „ egyetemi színházi esték „ eseményei során szerdán a finn jyvaskylá városának egyetemi színjátszói mutatták be walantin chorell, „ a fűszál „ című három - felvonásos darabját. a finn - svéd író a darab alapötletét a kalevalából, a kullervo-epizódból merítette. a jyvaskylái egyetemi színjátszók ezuttal először szerepeltek külföldön.

a debreceni előadásuk után csütörtökön megismerkednek a vendéglátó kossuth lajos tudományegyetemmel és a várossal, majd pénteken visszautaznak finnországba. szereplésük viszonzására ősszel debreceni egyetemisták mennek jyvaskylába. /mti/

bb 53. gyermekpaleset ibrányban

vid szf/fné-ju cz

1967. május 3.

ibrány községben szücs istván 8 éves és kocsis Mihály 9 éves kislány kerékpáron egy lejtős földesutról, körültekintés nélkül, a portalanított útra hajtott. a két gyerek későn vette észre kocsmár andrás motorkerékpárost, aki szabályosan közlekedett. a gyerekek kerékpárja a motorkerékpárnak ütközött. a kis szücs istvánt súlyos zúzódásokkal a nyíregyházi kórházba szállították. sérülése nyolc napon túl gyógyul. a kerékpár másik kis utasa horzsolásokkal meguszta a karambolt. /mti/

20.10/Lm

- 81 -

KW

bb 52. történész ülészek székesfehérvár multjáról az alba Regia napokon

vid szf/fné-ju cz 1967. május 3.

szerdán székesfehérvárott, az alba Regia napok programjában kétnapos történész ülészek kezdődött.

Gubics István, a városi tanács vb elnökhelyettese megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a történelmi ülészek azért nagyjelentőségű, mert marxista szemmel vizsgálja és kutatja, miként lett az úri Magyarország elmaradott mezővárosából napjainkban fejlett mezőgazdasággal rendelkező ipari város.

Dr. Horváth János Kossuth-díjas egyetemi tanár hazai és külföldi források alapján ismertette székesfehérvár korai történetét, majd azokról az okokról beszélt, amelyek miatt az egykori királyi székhely máigsem fejlődött igazi országos központtá.

A székesfehérvári történész ülészek anyagát a fejér megyei és székesfehérvári tanács könyv alakban is megjelenteti.
/mti/

bb 54. a Kisz központi bizottságának közleménye

fné-ju la 1967. május 3.

A magyar ifjúság nagy felháborodással értesült arról a minősíthetetlen incidensről, amely Rodolfo Mechinit, a demokratikus ifjúság világszövetség elnökét érte. Mint ismeretes, Ilias Papas görög diplomata, felruga a diplomácia legegységesebb normáit, a nyilvánosság előtt inzultálta a divsz elnököt és fasiszta típusu régalmakat zudított a világszövetségre, mert az elnök részt vett a görög hazafiak üldözése elleni tüntetésen.

A magyar ifjúság elítél minden olyan magatartást, amely a hazánkban élvezett vendégjoggal visszaélve, megsérti a világ haladó ifjúságának szervezetét, s annak vezetőit.

/folyt. köv./
20.20/ju

-82-

16/2

bb 54. a Kisz... 1. folyt. /-ju

A magyar fiatalok százezrei szolidárisak a görög hazafiakkal, akiket börtönbe vetettek és életükre törnek. A demokratikus ifjúsági világszövetséggel, a világ haladó ifjúságával együtt az igazság, a jog, a demokrácia és az emberiség szellemében tiltakozik a görög hazafiak üldözése ellen és küzd szabadságért. /mti/

bb 55. meggyorsítják az ár- és belvittől megrongálódott épületek helyreállítását - ülést tartott az országos helyreállítási bizottság

t sb/se-ju cz 1967. május 3.

Az építési - és városfejlesztési minisztériumban szerdán ülést tartott az országos helyreállítási bizottság dr. Perényi Imre építési- és városfejlesztési miniszterhelyettes, a bizottság elnöke nyitotta meg a tanácskozást. Az ülés résztvevői meghallgatták az ideai ár- és belvittől legjobban sújtott négy megye - bács-kiskun, hajdu-bihar, szolnok, csongrád - képviselőjének beszámolóját a károkról és a helyreállítási munkák problémáiról. Ezután megvitatták az 1966. és 1967. évi ár- és belvitt okozta épületkárokról előterjesztett írásos tájékoztató anyagát.

A legutóbbi felmérés szerint a tavaly megrongálódott épületek túlnyomó részét helyreállították, újjáépítették, s az utóbbi időben a hátralevő épületek munkálatai is meggyorsultak és már hamarosan befejeződnek. Az ideai árvittől és belvittől sújtott területeken befejeződött az épületkárok felmérése, bár a vtt teljes levonulása után lehet hogy még némileg módosulnak az adatok. A vizsgálatok alapján 5.485 lakást rongált meg a vtt. ebből 3.040 helyreállítható, 2.445 lakás pedig újjáépítendő.

/folyt. köv./

20.26/ju

16/2

-83-

bb 55. / meggyorsítják... 1. folyt. /-ju

a bizottság határozatokat hozott a károsultaknak nyújtandó kedvezményes építési kölcsön folyósításának meggyorsításáról, az építőanyag ellátás fokozásáról, és a helyreállítási, ujjáépítési kivitelező kapacitás biztosításáról. az ujjáépítési kölcsön elérheti a 100.000 forintot, de lehetővé kell tenni, hogy a károsult családok a bontási anyagok és egyéb helyi eszközök felhasználásával valamint saját munkájukkal jelentősen csökkentsék az építési költségeket. az a család, amelyik az ujjáépítési kölcsönhöz hozzá tudja tenni a megfelelő összegű megtakarított pénzét - a korábbi rendelkezésektől eltérően - résztvehet sor- és társasház építkezésben, tehát magasabb értékű, jobban felszerelt lakáshoz juthat. az építőanyag ellátáshoz jelentős segítséget nyújt az építési- és városfejlesztési minisztérium és a belkereskedelmi minisztérium tűzép főigazgatósága. a téglagyárak a korábban kért 30 millió helyett 40 millió téglát adnak az előirányzottan felül a tűzép telepeknek. a tűzép pedig a rendelkezésre álló anyagokból elsősorban az ár- és belviztől szenvedett megyéket látja majd el. az évm építőanyagipar is gondoskodik arról, hogy a vízkárosult területekre soronkívül szállítsanak anyagokat. az országos tervhivatal intézkedésére külföldről is hozatnak fontos építőanyagokat.

a legjobban károsult megyék helyreállítási bizottságai a megyei kiszövkök bevonásával felülvizsgálják a rendelkezésükre álló építési kapacitást és szükség esetén az okisz útján más megyékből is segítséget kapnak. az eddigi felmérések szerint mintegy ezer ház ujjáépítését és 304 épület helyreállítását vállalja a szövetkezeti építőipar. fokozott támogatást nyújt a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium. lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek építőbrigádjai a korábbinál nagyobb arányban vegyenek részt a helyreállítási munkálatokban. az országos helyreállítási bizottság határozata alapján az a cél, hogy lehetőleg ez év végéig befejezzék a helyreállítást és az ujjáépítést, de legalább egy-egy helyiséget feltétlenül átadjanak a károsultak ujjáépülő házaiban. /mti/

20.30/ju

-84-

bb 56. megkezdődtek a borsodi műszaki hetek

a vid szf/fné-ju cz

1967. május 3.

a mtesz borsod megyei intézőbizottságának rendezésében szerdán miskolcon, a technika házában nagytermében megnyit a borsodi műszaki hetek május 20-ig tartó eseménysorozata. párdi imre, az országos tervhivatal elnöke tartott megnyitó előadást gazdasági fejlődésünk időszerű kérdéseiről; a borsodi iparmédecina műszakijainak feladatairól. az előadáson megjelent többek között dr. papp lajos, a borsod megyei tanács vb elnöke, dr. sályi istván, kossuth díjas egyetemi tanár, az elnöki tanács tagja, ott voltak továbbá a szövetséghez tartozó husz tudományos egyesület képviselői.

párdi imre előadásában hangsúlyozta, hogy a gazdaságirányítás új módszere nem a tervgazdaságot, hanem az elavult köztötségeket szünteti meg. szólott a vállalatok párt és szakszervezeti bizottságainak ellenőrzési jogáról, amely a helyei vezetők döntési jogával arányosan bővült.

a borsodi műszaki hetek során miskolcon kívül a többi nagy ipari centrumban, így kazincbarcikon, ózdon, tiszaszerdahelyben energetikai, kohászati, anyagmozgatási, vegyipari kérdésekről, putnokon, sályban, szendrőn taktaharkányban és sárospatakon mezőgazdasági témákról tartanak több mint fél-száz előadást a különböző tudományos egyesületekben tevékenykedő csaknem ötezer szakember részvételével. /mti/

bb 57. időjárásjelentés

-ju

1967. május 3.

záporok, zivatarok

várható időjárás csütörtökön estig:

időnként megnövekedő felhőzet, többfelé záporosóval, zivatarral. mérsékelt, időnként megerősödő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 20 fok körül. /mti/

20.35/szb

-85-

bb 16. /megkezdődött... 22. folyt./- szb

a 2 300 dolgozót foglalkoztató pannónia szőrmekikészítő és konfekció vállalat dolgozóinak munkájáról, problémáiról szólt felszólalásában

karika kálmánné,

----- a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára. elmondta, hogy a pannónia szőrmearugyár már megkezdte a felkészülést az új gazdasági mechanizmusra. kísérletként 1965 óta a külkereskedelemmel közös deviza-érdekeltségű rendszerben dolgozik. a kísérleti rendszernek nagy része van abban, hogy 1965-ben 24, 1966-ban 27 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést fizettek. az sem mellékes, hogy - a tapasztalatok alapján - a gyár a korábbinál jobban figyelembe tudja venni a megrendelők igényeit. a vállalat felkészült a munkaidő csökkentésére is: több szakszervezet alakult és végzett felmérést, s úgy látják, hogy a technológiai berendezések és a dolgozók munkaidejének jobb kihasználásával, előre látó szervező munkával megoldható a munkaidő-csökkentés.

nagy taps köszöntötte

i. m. vladicsenkov,

----- a szovjet szakszervezetek központi tanácsának titkárát, aki a kommunizmus építőinek jókívánságait tolmácsolta a magyar szervezett dolgozók tanácskozó testületének. hangsúlyozta, hogy a szovjet emberek számotartják és örömmel látják népünk sokasodó eredményeit, amelyek gazdagítják a városok és falvak lakóinak életét. rámutatott, hogy a szovjet és a magyar szakszervezeteket tartós és megbonthatatlan barátság fűzi össze, s hozzátette: a mind sokoldalubb, gyümölcsözőbb együttműködés alapja a két nép érdekeinek és céljainak egyetemesége.

elmondta, hogy a szovjetunióban is jól kamatozik a gazdasági tervezés, az anyagi ösztönzés új rendszere. azokban a gyárakban és üzemekben, ahol már bevezették, gyorsabban növekszik a termelékenység, jobban kihasználják a felszerelést, a nyersanyagot és az egyéb anyagi eszközöket.

megemlékezett arról, hogy a szovjet nép a világ dolgozóival együtt korszakalkotó esemény, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának megünneplésére készül. az elmúlt fél évszázadban - mondotta - október eszméinek, a marxizmus-leninizmus tanításainak, a proletár-internacionalizmus győzelmének jegyében fejlődött az emberiség, s a harc és a győzelmek nagy és nehéz útját tette a szovjetunió. /folyt.köv./
20.45/e

- 86 -

bb 16. /megkezdődött... 23. folyt./- szb

iparunk ma hatvanhatszor annyit termel, mint a cárizmus éveiben, s egyedül az elmúlt két évben csaknem 22 millió ember költözött hazánkban új lakásba. az idén az októberi forradalom évfordulójának napjáiig mindenütt áttérnek az ötnapos munkahétre, bizonyosságot arra, hogy a hétköznapi tettek egész népünk életét formálják, szépítik meg.

i. m. vladicsenko kitért arra, hogy a több mint 80 millió tagot számláló szovjet szakszervezetek decemberben tartják xiv. kongresszusukat, majd így folytatta:

- népünk helyesti és támogatja pártunk és kormányunk politikáját, amely megfelel a dolgozók érdekeinek és a szocialista országok együttműködésének, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének erősítésére, a nemzetközi biztonság megerősítésére, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének megvalósítására irányul.

rámutatott: az egyesült államok vietnami agressziója, a legutóbbi görögországi események - sok más jelenséggel együtt - arról tanuskodnak, hogy az imperialisták minden eszközzel útját akarják állni a társadalmi haladásnak. Európában és a világ más részeiben növelik a feszültséget, mérgezik a nemzetközi élet légkörét. mindez együttes cselekvést követel a szocialista államoktól, a béke, a haladás, a szocializmus valamennyi hívtől. tovább kell erősíteni a nemzetközi munkásmozgalom és szakszervezeti mozgalom egységét - mondotta - mert csak így válthatjuk valóra céljainkat, óvhatjuk meg a népek biztonságát, a demokráciát. kontinensünkön ehhez adott segítséget az európai kommunista és munkáspártok karlovy vary-ban tartott konferenciája, amely a napokban fejezte be munkáját.

befejezésül újabb sikereket kíván a szocializmus teljes felépítésén munkálkodó magyar dolgozóknak, majd felolvasta a szovjet szakszervezetek központi tanácsának üdvözlő levelét és a kongresszus résztvevőinek meleg ünneplése közben átnyújtotta a szovjet szakszervezetek ajándékát.

/folyt.köv./

20.58/szb

-87-

ku

bb. 58. fogadás klaus kancellár tiszteletére

ha/se/e cz

1967. május 3.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány szerdán este az országházban fogadást adott dr. Josef klausnak, az osztrák köztársaság kancellárjának és feleségének tiszteletére. a szívélyes hangulátu fogadáson jelen volt fock jenő, a minisztertanács elnöke és felesége, kállai gyula, az országgyűlés elnöke, rehér lajos, dr. ajtai miklós és dr. timár mátyás, a kormány elnökhelyettesei, péter jános külügyminiszter és a kormány több más tagja. részt vett a fogadáson dr. lujo toncics sorinjkülügyminiszter és a kancellár kíséretének többi tagja ott volt a fogadáson a magyar politikaí, gazdasági és a kultúrális élet sok más vezető személyisége, a budapesti diplomáciai képviselötek vezetője és tagja.

fock jenő bemutatta klaus kancellárnak a budapesti diplomáciai képviselötek vezetőit, majd a kormány megjelent vezetőit és tagjait és a magyar közélet több más kiválóságát. az osztrák és a magyar himnusz hangjai után fock jenő pohárköszöntőt mondott. a kormányelnök annak a meggyöződésének adott kifejezést, hogy klaus kancellár látogatása elmélyíti a két ország barátságát, s a látogatás eredményei egyben szerény hozzájárulást jelentenek az európai országok és népek általános közeledéséhez.

az osztrák kormányfő válaszában hangoztatta: teljesen egyetért házigazdájával abban, hogy látogatásuk hozzájárul a magyar-osztrák baráti kapcsolatok megszilárdításához. a két nép - mondotta - 50 éve szomszédos házban él, így mi sem kézenfekvőbb, minthogy képviselői időnként meglátogassák egymást. utazásuk azonban mégsem pusztán udvariassági gesztus. a szívélyes légkörben folyó, beható hasznos tárgyalásokon áttekintették a nemzetközi helyzetet és eszmecserét folytattak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. klaus végül örömet fejezte ki afelett, hogy fock jenő elfogadta az osztrák kormány meghívását és bécsbe látogat.

x x x

a kormányfogadás után klaus kancellár és kísérete megtekintette az állami népi együttesnek az osztrák vendégek tiszteletére rendezett bemutatóját az együttes székházában. /mti/

21.28/ju

|| osztrák

-88-

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb -cz

1967. május 3.

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy a mai 51. számú hírünkben szereplő finn városban mindkét a umlautos.

/mti/

bb 16. /megkezdődött... 24. folyt. - szb

fabók zoltán,

a helyilipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének főtitkára a tanácsi vállalatok és a szövetkezetek fejlesztésének kérdéseit taglalta. utalt arra, hogy az új gazdasági mechanizmus az eddiginél nagyobb önállóságot ad és egyben nagyobb kötelezettséget is ró a tanácsokra vállalataik irányításában. hangsúlyozta: a tapasztalatok egyértelműen igazolják, hogy szükség van a helyiliparra. a lakosság egyre magasabb szintű szolgáltatásokat, bővebb választékot, jobb minőségű munkát igényel. a magasabb követelményeknek - gazdaságosan - csak a kisipar segítségével lehet megfelelni. utalt arra, hogy a munkaképes lakosság valamennyi rétegének állandó foglalkoztatása is megköveteli, hogy ne csak fenntartsuk, hanem fejlesszük a tanácsi és a szövetkezeti ipart. új nagyüzemeket csak korlátozott számban építünk, ezért műhelyeket, kisüzemeket az eddiginél nagyobb számban kell vidékre telepíteni a szabad munkaerők foglalkoztatására. így lehetőség nyílik a csökkent munkaképességűek nagyobb arányú foglalkoztatására és arra, hogy több munkaalkalmat teremtsenek a bedolgozásra vállalkozó nőknek.

a szakszervezet főtitkára hangoztatta, hogy hosszabb távra ki kell dolgozni a tanácsi és szövetkezeti ipar fejlesztésének programját.

ezután nguyen duc tinh,

a vietnami szakszervezeti szövetség elnökségének tagja szólalt fel. bevezetőben tolmácsolta a vietnami dolgozók és szakszervezetek forró testvéri üdvözlését, méltatta a magyar dolgozóknak a szocializmus építése során elért eredményeit, s hangsúlyozta: a vietnami nép e sikereket a magáénak is vallja, s szívből kíván a magyar népnek további sikereket, az eddiginél is eredményesebb munkát.

/folyt.köv./

21.41/szb

-89-

bb 16. /megkezdődött... 25. folyt./ szb

nguyen duc tinh a továbbiakban az amerikai imperializmus vietnami gaztetteiről, s a vietnami népnek az agresszió elleni hősi harcáról beszélt. emlékeztetett arra, hogy az egyesült államok, a csatlós országok és a délvietnami báb-rendszer több mint egymillió katonájából álló hadereje egymás után indította a nagy „tisztogató” hadműveleteket. az agresszorok a „felperzselt föld”, politikáját alkalmazzák, s az atombomba kivételével a korszerű haditechnika valamennyi eszközét bevetik.

észak-vietnam városaiban és falvaiban iskolákat, kórházakat, gát rendszereket és templomokat bombáznak, lőnek repülőgépről és hajóról. egyes területeket - amelyekre sok ezer tonna bombát szórtak le - már 200 ízben támadtak. eközben az amerikai imperialisták - a világ-közvéleményének félrevezetésére - zajos propaganda-hadjáratot folytatnak, „békeszólásokat”, hangoztatnak, „békés tárgyalást”, és „kölcsonös deeszkalációt”, hirdetnek.

népünk azonban világosan látja - hangsúlyozta - hogy amíg az amerikai imperialisták csizmái vietnam földjét tapossák, addig nincs béke számunkra. népünk szenvedélyesen kívánja a békét, de csak az igazi békét, amely vietnam szabadságát és függetlenségét jelenti. ezért fegyverrel a kézben elszántan harcol mindaddig, amíg kivívja a végső győzelmet az agresszorok felett.

az idei év első hónapjaiban a délvietnami nép és fegyveres ereje szétzúzta az amerikaiak ugynevezett második százaz évszakai offenzívájának nagyobb hadműveleteit. észak-vietnam népe és hadserege szintén kemény választ adott az amerikai imperialisták minden újabb eszkalációs lépésére. a vietnami nép nem riad vissza az áldozattól, a nehéz küzdelemtől, sohasem hajol meg a fenyegetés és az erőszak előtt! - mondta a vietnami nép egységes véleménye, - hogy - mivel az amerikai kormány agresszív háborút indított, - a vietnami probléma rendezéséhez az egyetlen út: az amerikaiak hagyják abba az agressziót.

/folyt.köv./
21.45/Lm

108

90
- 88 -

bb 16. /megkezdődött ...26. folyt./-lm

a felszólaló a továbbiakban azt a segítséget, támogatást kérelmezte, amelyet a szocialista országok, köztük a magyar népköztársaság nyújt a vietnami nép igazságos harcához. a magyar dolgozók levelei, táviratai, - folytatta - gyűjtési és véradó-akciói, ruházati-, gyógyszer és egyéb küldeményei mind-mind nagyszerű megnyilvánulásai a vietnami nép iránti szolidaritásnak, segítőkészségnek. ezért az aktív és értékes segítségért ezen a helyen is tolmácsolom a vietnami dolgozók, szakszervezetek köszönetét a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar kormánynak, a szakszervezeteknek és az egész magyar népnek.

nguyen duc tinh nagy tapszal fogadott beszéde után átnyújtotta a vietnami szakszervezeti szövetség ajándékát.

ezután dinh ba thi, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének vezetője, a dél-vietnam felszabadításáért küzdő szakszervezeti szövetség végrehajtó bizottságának tagja szólalt fel. tolmácsolta a délvietnami dolgozók forró testvéri üdvözlését, majd országa, népe hősi felszabadító harcának helyzetéről, újabb eredményeiről számolt be a kongresszusnak.

- dél-vietnam kicsiny területén - mint ismeretes - jelenleg több mint egymillió katonát számláló, több száz haditámaszponttal, több ezer repülőgéppel, óriási tömegű fegyverrel rendelkező ellenséges hadsereg tartózkodik. ádáz támadásaik „tisztogató”, hadműveleteik nyomán országunk sok körzete pusztult el, falvak, sűrűn lakott városok váltak a földdel egyenlővé. a pentagon többször dicsekedett, hogy dél-vietnami helységekre 1966-ban 637 000 tonna bombát dobtak le, háromszor többet, mint az előző évben.

- az amerikai agresszorok azonban fegyvereikkel, dollárjaikkal sem tudják térdrekenyszeríteni a dél-vietnami népet. ellenkezőleg, minél jobban kiterjesztik a háborút, annál súlyosabb vereséget szenvednek, s a világ közvéleménye annál inkább elítéli és elszigeteli őket.

/folyt.köv./
21.50/Lm

108

- 91 -

bb 16./ megkezdődött....27. folyt./-lm

dinh ba thi a továbbiakban arról beszélt, hogy a dél-vietnami felszabadító hadsereg katonái sikereivel párhuzamosan mind szélesebben bontakozik ki - s az amerikai imperialistáknak és az őket kiszolgáló rezsimnek mind több nehézséget, veszteséget okoz - a lakosság harci mozgalmak, az amerikai agresszorok és a dél-vietnami nép közötti ellentét mind mélyebbé válik. bár a városok lakói a megszálló hadsereg fajtogató gyűléseiben élnek, harcuk mind élesebbé, elszántabbá, sokoldalubbá válik. gyűlések, tüntetések, sztrájkok és más politikai akciók szervezése mellett fegyverrel is támogatják a felszabadító hadsereget. dél-vietnamnak ma már nincs ugyszólván egyetlen olyan pontja sem, ahol az amerikai agresszorok és kiszolgálók biztonságban érezhetik magukat.

a továbbiakban hangsúlyozta: a dél-vietnami nép számára igazi béke csak akkor következhet be, ha már nem lesz országában egyetlen agresszor sem, s amikor hazájának valóban ő lesz a gazdája. ahhoz pedig, hogy ez megvalósuljon, folytatni kell a harcot az amerikai imperialisták ellen, kényszeríteni kell őket, hogy hagyjanak fel agressziójukkal, feltétel nélkül szüntessék be a vdk elleni háborús cselekményeket, ismerjék el a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot a dél-vietnami nép egyetlen igazi képviselőjének és hagyják, hogy az ország belügyeit maga a nép oldja meg.

dinh ba thi befejezésül a dél-vietnami nép köszönetét tolmácsolta a magyar dolgozók testvéri szolidaritásáért, majd nagy taps közben a dél-vietnam szervezett dolgozói nevében ajándékot nyújtott át a kongresszus elnökségének.

a kongresszus résztvevői ezután egyhangulag elhatározták, hogy a magyar munkásosztály, a szervezett dolgozók nevében erőteljes tiltakozásukat fejezik ki az amerikai imperialisták vietnami agressziója ellen. ugyanakkor szolidaritásukról és további támogatásukról biztosítják vietnam hősnépét, megbízták a kongresszus titkárságát, hogy készítse el és terjessze a kongresszus elé az erről szóló dokumentum tervezetét.

ezzel véget ért a magyar szakszervezetek 21. kongresszusának első napi tanácskozása. a küldöttek csütörtökön reggel 8 óra 30 perckor folytatják munkájukat./mt1/

22.00/e

- 92 -

nr

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 58. sz. hír /fogadás klaus.../ első bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

...diplomáciai képviselők vezetői és tagjai.

/mt1/

vége -

22.02/e

nr

- 93 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967, május 4.

bb i. a csehszlovák kultúra hete a magyar rádióban

1 áé/fné-ju cz

1967. május 4.

a baráti országok között kialakult hagyomány, hogy minden évben egy héttig tartó rádióműsor-programban mutatják be egymás kulturális életét. a magyar rádióban május 8-tól kezdve rendezik meg a csehszlovák kultúra hetét. a stúdió valamennyi szekciójában változatos programmal járul hozzá a sorozathoz, hogy a magyar hallgatók minél sokoldalubb áttekintést nyerjenek északi szomszédaink zenei, irodalmi, művészeti eredményeiről.

a zenei műsorok között waclav talich lesz a hét egyik előadóművésze. a prágai filharmónikusok egykori vezető karnagya, a kiváló hegedűművész több alkalommal is szerepel dirigensi és előadóművészi minőségben. a könnyűzene kedvelőinek a híres dalibor brázda zenekara nyújt kellemes szórakozást, s önálló műsorban adnak izelítőt a cseh-szlovák népdal és népzene kincséből is. több reprezentatív összeállítás mutatja be a csehszlovák irodalom alkotásainak jellegzetes darabjait. május 11-én a csehszlovák költők műsora hagzik el a kossuth adón, pénteken pedig az újabb drámairodalom egyike érdekes alkotását, jiri horcicka: „a negyedik vágány”, című művét mutatják be. „nevető csehszlovákia”, címmel satirikus vidám műsort sugároz a rádió, amely izelítőt ad a sajátos cseh humorból. a műsort klímits lajos, a csehszlovák rádió pozsonyi stúdiójának rendezője állította össze, s élővonalbeli művészek szótaltatják meg a mikrofon előtt. május 13-án a petőfi adó helyszíni közvetítést ad az európai zenei élet hagyományos eseménye, a prágai tavasz hangversenyéről. /mti/

-.-

Hle

-1-